

Базыль М я л е ш к а

СТАРАСЛОУЦАЎ
ВЫКШТАЛЦОНИ

2015

СЯБРУКІ ПА НАМАГАНЬНЁХ

ВАЛЕР ПРЫЧЫНЕЦ

Шчасьце

А шчасьце валілася зь неба
А я ўсё саромеўся яго падняць.
- Чужое нельга браць, -
Настаўляла маці. Трэба
Каб сам здабыў...
Усе бралі хто колькі мог
Адзін я застаўся
З мазалямі на руках
І з раздушаным сэрцам.

Гематаген

Гематаген!

Я цябе так люблю!

І пляваць што ты

Зроблены з

Пунсвай

Ці

Белай

Не істотна

Крыві...

Red

Чырванею заўсёды

Калі палю

Калі адказваю

Калі размаўляю

Калі перакульваю

Куфаль піва

Калі сорамна

Так

Заўсёды

Спачатку турбаваўся

Зараз не

Збялелым яшчэ

Набудуся

Ў труне.

***

Собскасць

***

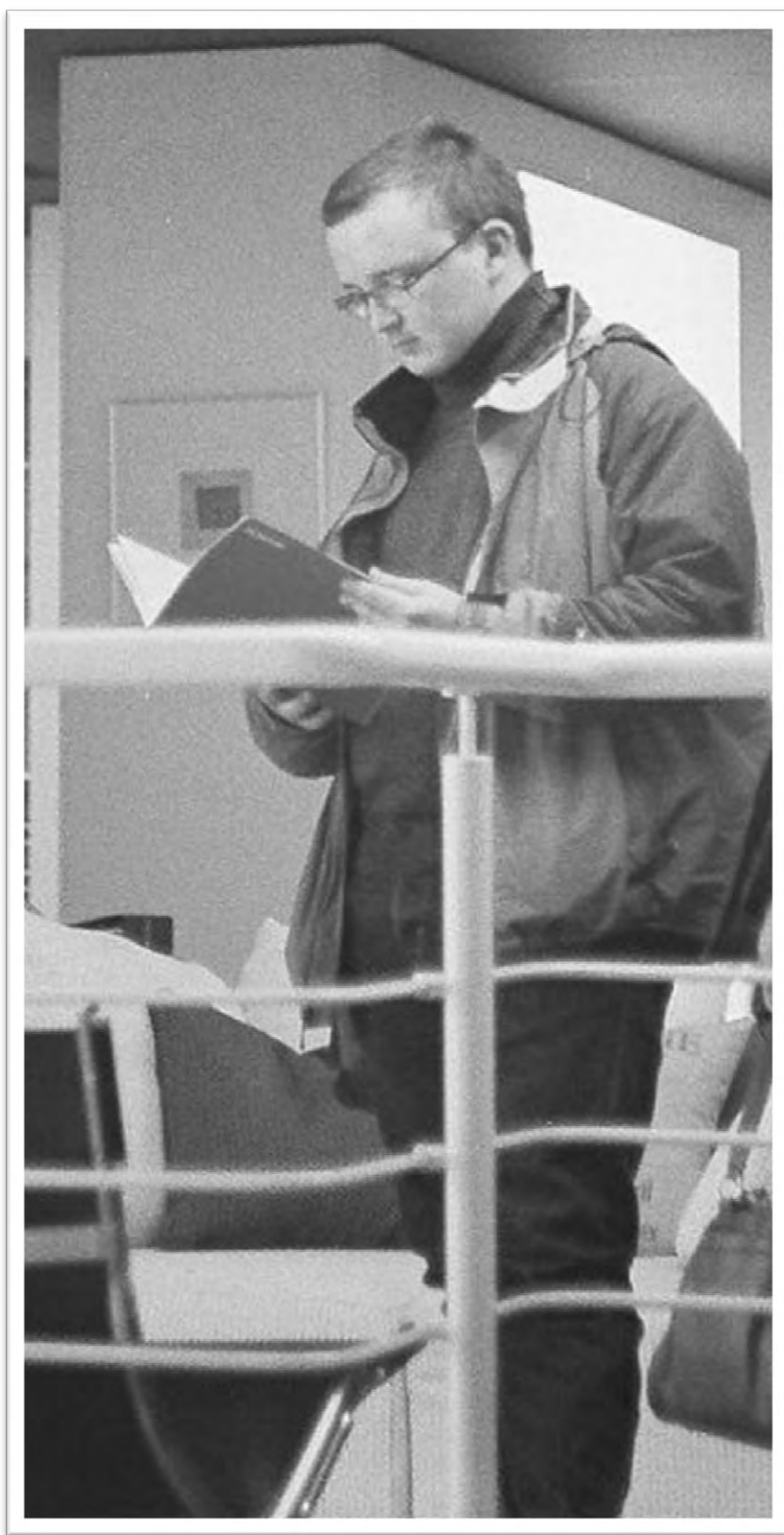
**“Састаўце сьпісак другаснага й лепшага,
А то занадта ўсё намешана...”**

***

Ня ўтвораць бяз створаць

***

**Завіруха калош,
Запароша мой кош...**

БАЗЫЛЬ МЯЛЕШКА

СТАРАСЛОЎЦАЎ

ВЫКШТАЛЦОЊЦ

2015

Ўконьне

Я нарадзіўся тут
І я паэт ня першы,
Мне блізкі родны кут,
На блага мае вершы...

“Сасцанка”

Быванія руськя
Франьцішка Скарыны
Чамось беларуськя
Надзеі падарылы

Мажліва я прусьця

Дурненькі зусім

Мая Буларуся

Я беларусін

“Приснилось”

Плёвоми

Попалами

Пусть Порою Парами

Подчеркну

Подправами

Люду

Вам прысьвячаю я, родныя людзі
Гэтыя слоўцы, радочкі свае.
Хай на шляху вашым хораша будзе,
Хай вам нічога жыцьця ня псуе.

Гэтыя вершы хай сэрцайка грэюць,
Бо ў іх я душу і шчырасьць паклаў.
Хтосьці з вас скажа што стыль састарэлы,
Ўсё ж ткі ў мінулым паболей сьвятла.

Доўга спрачацца ды нават і біцца
Можна аб тым як патрэбна пісаць,
Я ж маю думку, што той хто баіцца
Той і ня зможа сам праўды казаць.

Лепшае долі, здароў'я ды шчасьця
Я як магу вам хачу пажадаць.
Розум цьвярозы да ўсякага майце
І не страшыцца больш працаваць.

Жыві далей...

Жыві далей,
Хоць тысячу праблем
Ты маеш зараз за сьпіной.
Жыві далей!
Усё О'Кэй!
Працягвай сябра йсьці у бой!

Улетку краскі,
Увосень лісьце,
Узімку ў трасцы,
Увесну выйсьце.

Рабі удалы
Ўперад крок –
Удача прыйдзе
На парог!

Калі ў распачы

Вось табе стала у стоме вядома:
Сьцежкай ты крочыш да шчасьця чужою,
Думкі твае ня ў суседстве нікому,
Сум авалодаў душою.

Сосны ўсё роўна у неба імкнуцца,
Хоць бура носіць іх, долу згінае.
Парасткам траўцы пад сілу прачнуцца
Нават дзе штось замінае...

Ўчуй жа сябе – тое ўсё пераверне.
Мабыць ты здольнасьці к іншаму маеш?
Справу жыцця ты натрапіш, павер мне,
Толькі як гэтае сьцяміш.

Моцнымі крокамі рухайся ўперад,
Мэтаў сваіх дамагайся упарта,
Будзь летуценьнікам велькіх памераў,
Веру ня страчвай на заўтра!

Толькі ты не заганяйся...

Чарговы дзень падорыць мне адчай,
Але чаму? Нічога кепскага ж не адбылося...
Быць можа крыўдна зараз, выбачай,
Калі заплачу, глупствы мовячы, ў парадку
зносін.

Напомніш мне што можна стаць другім,
А словы гэтыя чамусь маю душу зьняважаць.
Ды адкажу: стаміўся быць адным,
Цяпло шукаючы паўсюль, усюды столькі
блажы,

Што проста дыхаць вольна не магу
І, шчыра кажучы, мне хочацца сысьці, памерці,
Пакінуць гэты сьвет, пайсьці ў смугу,
Суцішыць сэрца, я ня ведаю куды мне дзецца!

Дык што да гэтага так давяло?
Стаміўся можа? Ёй нейкую дзяўчыну
закахайся?
Паслухай, прыйдзе сонейка цяпло,
Міне пахмурнасьць тая, толькі ты не
заганяйся.

Назіраньні

Здавён няма ужо вакол
Тут звагі да сапраўдных ваякоў,
Затое многа ходзяць панямі і панічамі.
Гляджу ўвесь час на сваякоў,
Сяброў ды разнастайных мінакоў,
Народ з-за гэтага жыве з патухлымі вачамі.

Хто цень на край увесь наш напусьціў,
Што горы да зямлі заўсёды гнуцца
Ды іншым не даюць у небасхіл
Узьняцца кіраваць далей, прачнуцца?

У заняпадзе нацыі бядзе,
Ня зараз, дык празь нейкі час дакладна,
Той будзе вінаваты, хто спадзе,
На Бацькаўшчыну напляваўшы здрадна

Няхай аднойчы едучы ў мэтро,
Пачуўшы зноўку абвяшчэньне станцый,
Ты сыцяміш тое й запульсую кроў,
Наноў заставіўшы ў сабе капацца

Навошта мы існуем на зямлі?
Зьдзяйсненні нашы насамрэч патрэбны?
Нашчадкі нас захочуць пахваліць?
Старых ці ссохнуць радаводаў дрэвы?

Больш паэт не абаронца...

Зноўку вясна у Менск завітала,
Ветла стрэла люд аселя,
Лёсам здаўна што ужо закружлялы
На чужацкай каруселі.

Добра жыве ён, моцна кахае,
Зьмены йму наўрад патрэбны.
Сам ліхадзея стрывае, спаткае
Трэба сіла – дасьць у рэбры.

Думка прыходзіць: а ты тут навошта?

Больш паэт ж не абаронца...

Словы любыя вырашаць грошы,

Дзе іх многа, там і сонца.

Паэтам

Вы не павінны мірыцца з каханьнем

Што утвараецца зьменай абліччаў.

Вам быць патрэбна заўсёды ў змаганьні

З модным глямурам, што ганьбіць наш звычай

Птушкаю вольнаю лётаць, няйначай,

Зрок мець найвостры, што зьвязаны з сэрцам

Быць актуальнымі, не, дык няўдача,

Струнка душэўная ўміг надарвецца

Многа ня значыць патрэбна камусьці,
Ўсім зразумела і прафэсійна.
Трэба вучыцца, ісьці да навуцы,
Моваў больш ведаць і ўсё не насільна

Праца паэзія, плюс яшчэ талент,
Верце ў яго – тады ён і прыбудзе.
Розум з сумленьнем усякаму далі.
Біць проста так не патрэбна у грудзі.

Бацькі

У абставінах любых
Трэба паважаць бацькоў.
Маці колісь удваіх
З Бацькам паядналі кроў

І прыйшоў на сьвет жы ты,
Зорка новая ўзыйшла,
Так што трэба ім заўжды
Дзякаваць старацца шмат.

Сваркі бойкі зноўку, хай –
Глупствы месцяцца ва ўсіх.
Ўсё ж вытокі ня губляй –
Гэта грэх, дабро нясі.

Дрэва роду ёсьць адно –
Сук ягоны не ламай.
Помні ісьцінаў сьвятло
І наўвеце іх трымай.

Спыч у Турэччыне

Турэччына улетку,
Гатэль зь бясконцымі ласункамі,
Эгэйскае ўзьбярэжжа.
Што можа лепей быць для беларускага
хлапца
Ці да якой належыць ён сям'і?
Тут з дрэў сьвісаюць кветкі,
Брыз лісьце палым калыша гнуткае...
Інакш у нашых межах,
Бо дожджык крапае ўсяго чатыры месяцы,
А сонца іншыя пануе дні.
Адсюль і нявыносная сьпякота грэе горы,
Якія крытыя аліўкамі
Ды шмат у касякі зьбіраецца у цёплым моры
істотаў што завуцца рыбкамі.

Ёсьць помнікі антычнай Грэцыі, эпохі Рыма.
Чуваць гісторыі тут водгульле...
Убачыўшы Эфэс стары пасля візітаў Крыма,
Зьдзівіўся я: хто ж мы увагуле?

Нямала там чаму ня дрэнна ўсім нам
павучыцца,
Напрыклад як спачынак робіцца.
Да іх з усіх краінаў сьвету едуць палячыцца,
Бо бачна і сьляпому розьніцца.

Да што і мовіць дыхае турэцкі люд свабодай,
Ў адрозьненьні ад нашай распачы.
Ён не чакае часу лепшага да спраў, пагоды,
А йдзе далей, ня ўзяўшы помачы.

Па шчырасьці шкада мне стала Бацькаўшчыну
нашу,
Калі убачыў больш прыгожае,
Але я веру што на ўсе пытаньні мы адкажам
Што пераможам мы нягожае

Кушадасы

Краіна-суседка, чаму?

Украіна,
Ты суседка маёю Краіны,
Адкажы, чаму мы на хвіліну
Бярэм толькі сваё ужываць?

Малайчына,
Можа нам не здаецца мажлівым
Хоць як ты усе жахі адкінуць,
Усьвядоміць сябе, адшукаць?

Немагчыма!

Нам прыкідвацца здовен чужымі!

Ўсё хавацца у бульбе глухімі!

І бясконца чагосьці чакаць!

Нешта “ваеннае”...

Радзіму любі! Шчырым будзь патрыётам!

Вось толькі адкрыта, ня трэба употай,

Хай нехта там лічыць што мы ідыёты,

Такія яны бо ў пустэчу упёртыя!

Ня слухай ты іх, імі дурань кіруе,

Ім розуму гэта даўмецца бракуе,

Сам верай жыві, а жыццё ты ўладкуеш,

Бо дзела ты ведаеш, праўду шануеш.

Гаворкі вядзі на сваёй роднай мове,
Ўжывай і тады калі рускае слова,
Ня стане вакол цябе дрэнных размоваў,
Усім толькі гонар, павага высновай.

Усё будзе добра! Іначай ня з намі!
Вырошчвай дзяцей, спрачайся з бацькамі.
Хай беды былі ды здароў'е забралі,
Каб скарбы заставіць, працуй і надалей!

Нам сонейка й месячык Сьцягам у небе,
Блакiт і ўсе зоркі Пагоняю гербам,
А дожджык, сябрук iх, заўжды па патрэбе
Напоiць зямлю і народзiцца Хлебам.

***

Кожны пакідае плямкі у жыцьці
На сваіх паперках – днях, што вельмі хутка
йдуць.

Дык няхай жа колер іхні зіхаціць,
А ня шэрым, чорным будзе, йкі нясе бяду.

Скажаце вы мне што я ідэаліст.
Згодны, ня бывае так што хораша заўжды.
Добра, гляньце неяк на вясновы ліст,
Ён бляднее толькі як ідуць яго гады.

Тое самае і з чалавекам тым:
Ўсё ў яго псуецца з часам, робіцца ня так.
Гэта трэба сьцяміць можна і затым
Падзяляць дзе ёсьць вясёлка, а дзе цемната.

Паважайце справай беларускую культуру!

Хто з вас быў нядаўнім часам
У музеі ці чытаў сваю літаратуру?

Вымаўляю ўсім наказам:
Паважайце справай беларускую культуру!

Дзе музыкі? Дзе ў нас барды?
Тыя дзе што вушы нашы мучаюць халтурай?

Вымаўляю ўсім загадам:
Паважайце справай беларускую культуру!

Дзе кіно ў нас, дзе тэатры?
Што ў нас ёсць з карцін падобна

Трэцьякоўцы, Луўру?
Вымаўляю ўсім упарта:
Паважайце справай беларускую культуру!

***

Радуйся, сьмейся і гэта галоўнае,
Ня трэба быць спорчанай зь плесеньню
сьліваю
Зь людям стасункі павінны быць роўныя,
А ня злыя, з чужым недаверам, хлусьлівыя.

Проста утворана, значыць і зь вернасьцю,
Паўсюль такі прынцып, узгадвай ты гэтае.
Шчырасьць адданая большаю вернецца,
Дык топай ты толькі сьцяжынкаю сьветлаю.

Жарты жыццёўскія самыя лепшыя,
Навошта змагацца за вынагодніка?
Проста дзяліся пачуцьцямі, рэчамі,
Падумай, мажліва зьяўляеься шкоднікам?

Вартае ўсё не ўсягды ідэальнае
У крайнасьці кідацца гэта апошняе.
Не забывай жа каноны маральныя,
Сьвятыя высновы заўсёды найноўшыя.

Годнасьць

Чалавек сапраўды чалавек,
Калі шчасьцем гараць яго вочы.
А гараць яны там дзе адвек
Ён свабодна ў жыцьці сваім крочыць.

Дзе зь ім лічацца, разам ідуць,
Памагаюць, калі ёсьць патрэба.
Не, хаваючы праўду, ілгуць,
А гавораць празрыста як трэба

Мой народ мае звычайку цярпець,
Йму спрадвечна прывілася мудрасьць,
Ня прывык ён трымацца ледзь-ледзь
І адказваць увагай на дурасьць.

Штостагодзьдзе трымае прыгнёт,
Бо палёг ён на мапе выгодна,
Мае мову, меў воляў палёт,
Яго мара ўвесць час быць свабодным.

Для упэўненасьці...

Лепей быць, чымся здавацца,
Хваляваньні ўсе ўцякуць!
Дрэняў лёс мінаць, зьнікацца,
Кепскі думкі адыйдуць...

Не пакінь жа свой народ!

Ён такі прыгожы... Гэткі...

Гавары “у поўны рот”

З вуснаў мовя кветкі!

Палітыка

Палітыка хай станецца палітыкам.

Сабе на душу грэх іх не бяры.

Сам не рабіся іхнім крытыкам.

Цікаўся ёй, ды помстай не дуры.

Натхняйся прыгажосьцю краю.

Ня рвіся ў бой на стрэлы чужакоў.

Вер, сам іх Божа абірае,

З радзільні, зь дзетчыных садкоў...

Штоднёвасьць

Так звычайна крочыць час.
Усё ашчадна шчодро.
Нат' кліч ня збочыць нас
На страчанае здоўна.

Чакаем перамен,
А чысьціня ў пальчатках.
Аднойчы краю тлен
Адзначыцца пячаткай.

Чало пайшло наўзбоч...
Яшчэ нічога дрэннага?
Чаруе ў сэрцах ноч!
Няма чаго страшэннага...

Напрасілася... Рэзка...

Мову нашу спачатку трэ' знаць!
А потым верыць, служыць, пець.
Таму і ня ведаем што і сказаць,
А гэта нас завець.

Ўспомні Кандрат што сказаў!
Хо' хвігу ў талерцы займець?
Вузель ты ўзяў завязаў
На Спадчыну ці на сьмерць?

Вучыцца, вучыцца й вучыцца,
А потым нічога ня мець.
Чуў? Гэтак і можа збыцца?
Пачнем, ці не, дурэць?

Стрыечнаму брату

Каталік, ты душыў беларусаў?
Толькі сьмей нам казаць што ня так!
Ты зямлю нашу сьхідваў прымусам.
Крыж табе быў як велічны знак.

Їдзі падалей ад нашых зямель ты,
Што напраўду? Ідзі шлях' адсюль.
Праваслаўны народ наш, адметны
Бог ня Пан нам, а ўсюды, усюль.

Шчыра пра мову

Мове роднай доўга жыць,
Да яе народ акрэп.
Мае ён піцьцё і хлеб,

Мае працу, як спачыць,
Мове роднай доўга жыць,
Да яе народ акрэп.

Не маўчыць хай беларус.
Навучайце вымаўляцца.
Не цурацца, не пужацца,
Прагу мець а не прымус
Навучайце вымаўляцца.
Не маўчыць хай беларус.

Хай яму свабодна крочыць,
Думаць, ведаць што “ты ёсьць”.
Што ні госьць ні ягамосьць,
Што было што будзе збочыць,
Хай яму свабодна крочыць,
Думаць, ведаць што “ты ёсьць”.

Паявіся ж той агмень,
Азары усіх наўкол.
Ад народжаных радкоў,
Не чакаць каб перамен,
Паявіся ж той агмень,
Азары усіх наўкол.

Каб без мовы ня было
Вельмі важнага ў жыцці
Каб далей магла ісьці
Каб “жыла” “жыве” “жыло”
Каб без мовы ня было
Вельмі важнага ў жыцці...

Непаразуменьне

Не разумець адно аднога –
Такі Зямлі усёю стан.

Існуе люд адной дарогай,
Але паміж самападман.

Народы дзелены на мовы,
На асаблівасьці краіны...
З'яднаны розумам жывёлы,
Ці можа толькі што – расьліны.

Жывем, прыняўшы з роду панцыр,
Сьхіляючыся на ўспаміны.
Такі наш лёс, такія танцы,
Знаходзім сэнс жыцця ў хьвілінах...

Разважаньне пра Бога

Ўсё толькі Божа вырашае,
Каго забіць, каго пакінуць у жывых,
Ад добрага ён дурасьць атрашае

Трымае пры Сябе сьвятых.

Маліцца нікаго не прымушае,
“Дурніц” высокае матэрыі трымацца,
Дапамагае, так, быць мо’ й адчаем
Хто хоча лепшым лецем стацца...

І ў працяг...

Леваруч Бес Іскушоньнік,
Праваруч Анёла Ахоўнік,
А галава – душа.
Ўспомні гэта ў палоньні,
Ўспомні перад сутоньнем,
Асьцеражыся граха.

Божанька, сын яго Езус,
А наўкол Сьвяты Дух.

Ты разгадай гэты “рэбус” –
Лёгенькім зробіцца ”пух”.

Рулетка

Дзе рулетка? –
Тата просіць,
Бы дапыткай
На дапросе.

Я ніяк не дапамог,
Бо знайсці яе ня змог...

Апраўданьне...

Я ў палоне родных слоў,
Ў роднай мове захапленьне
Я знаходжу зноў і зноў –
І спачын і дум збавеньне.

Не сказаць што цьвёрда веру
Тому, што усім пішу.
Лішні раз пераправеру,
Шчырасьць бы ключы нашу.

Чыстае сумленьне маю
За свае радкі і вершы.
За сьвятыя рэчы дбаю,
Хай у крытыцы ня першы.

Мне асадкі той хапае,
А друкарня хай друкуе,
Многа там каго бывае,
Хай патрэбнае ўладкуе.

Друкаваць, дык па-знаёмству,
Ці інакш даваць на вочы.
Твораў нікагды ня помсьціў
І нікуль далёк ня бочыў.

У кнігарні не бяру я
Многа кніг каб не зчытацца
Граю у сваю гульню я,
Граю каб паэтам звацца.

Верш пра маму...

Адаму Г.

Мама, сама дарагое,
Маю ў сэрцы да цябе,
А усё вакол другое
Мне ня важна ўжо цяпер

Хібы што былі ў жыцці
Хай забудуцца, завянуць
Ты вучыла як ісьці –
Не памеркне мая памяць.

Прабачай мяне за ўсё,
Хоць мне зараз так балюча,
Хай імя жыве тваё,
Хай сьвяціцца йно блісуча...

Сьвяча

Сьвяча гарыць,
Дурное гоніць.
Каб не дурыць,
Каб толькі помніць.

Свае грахі,
Сваю дурніцу,
Усім плахім
Зь ёй падзяліцца.

Гары, гары, свяча, гары,
Ты лепей чымся ліхтары...

Ёдкрантэ

Гоніць вадзічка дробныя хвалі,
Пеннае лётаньне гладзіць пясок,
Што пад нагамі хрустам сыпявае
Зробіш на ім як ты крок

Сіняю зеляньню мовіць яно
Ён жа сівы і пакорна ляжыць
Сонейка кідае ўсюль прамянё
Сьцежак дзе лес віражы...

Скарб

Ад мінага, старэй старога,
Мне скарб застаўся дарагі,
Камусьці штось, камусь нічога,
А мне бліжэйшы па крыві.

Пачую – стане сьпевам птушкі,
Цнатлівай кветкай да вясны,
Ці то ў размове, ці ў мянушцы,
Ці з калыханкаю на сны.

Заплюшчу вочы – йго я чую,
Баюся каб ня збыцца словам,
Ды як банальна не скажу я:
Ён Беларусі карань – мова...

Футбольная “песьня” ...

Калі Зямля футбольны мяч,
Наш край тады як пяцікутнік.
Лёс – на газоне ударач
Жыцьцё – гульня, вароты – вынік.

І ўкожны момант з'ява – гол, –
Этапы станаўленьня краю,
Ў Зямлі бывае і пракол,
Сам Брамнік ловіць, прапускае...

Футбольны “верш”...

Што пісаць мне пра футбол?
Ўвогуль да нічога.
Там “вайна” адна наўкол,
Забыцьцё старога.

Дай, Фартуна, аднавіць
Правілы старыя.
Сьвету цэламу прывіць
Перавагу мрыя...

Пісантам...

Ну нічога ня будзе, паверце,
Калі брудна стасоўваць словы.
Калі з лаянкай, хочаш памерці,
Калі пішаш і пішаш нанова.

Радкі крэсьліш і хочаш каб болей
Было гібласьці, кепскага стану.
Не Паэзыя гэта, а роля
Для Паэзіі “чорнага Д’яблу”.

22

***

Н.К.

Ў сэрцы ўздымалася сьвежая краска,
Як заглядацца пачаў я ў твой бок.
Цьвісьці каханьнем дзівосным зьнянацку
Ўзяўся яе бадылёк.

Стаў я цягнуцца ў нябесныя высі
Каб да тваёй дакрануцца расы.
Рос вінаградам, лазою завіўся,
Нібы твае валасы.

Думаю зараз: табе ці патрэбны?
Схільны да думкі - напэўна што не,
Бо не займеў я ні золата й срэбра,
Бо я дурнога дурней.

Хай дажывае свой век тая кветка,
С часам пачуцьці у попел сыйдуць.
Стрэну цябе як ты будзеш кабетай,
Гэта ты зможаш пачуць.

У Аляксандраўскім сквэры...

Хоць столькі броду рознага і недакуркаў,
З душою ў раньнюю вясну ўбрыду,
Там дзе нядаўна панавалі холаду вятры.
І тут каля старых дамоў цэнтральных вулкаў,
Сабе я сесьці месцайка знайду,
Убачу, побач горак сьнегу, раўчукі вады,
Зь іх хвалісты блакіт напрошваецца у сябры.

Праменьні парыжэлага сьвяціла,
Што дрэвы голыя азалацілі,
Згасаюць на бялюткіх сьценах,
Сьцішаюць пульс у маіх венах.

Чутно як гарлапаняць крумкачы,
Па плітцы люд мінае помнікі ды лаўкі,
Дзе, гледзячы на іх ці ўдалячынь,
Раблю асадкаю ў нататніку папраўкі.

Падмерзлы ўжо і не магу дазнацца,
Што у душы бытуе сяньня:
Ці тое крыўда мкне мяне злавацца,
Ці тое паўстае каханьне...

Пад Магілёвам...

Стаміўшыся ад шумнае сталіцы
Пад Магілёвам апынуся ў карагодзе
Прыроды дзіўнай нашай, што ня сьніцца,
І стану сам з сабой у неймавернай згодзе.

Там лецішча стаіць маёй бабулі,
Якое пекна даглядаюць цёця й дзядзя
Ды стане добра так чамусьці, ўтульна
Ад простых словаў іхніх, рэчаў даўніх
зьзяньня.

Ля возера палёг лясок старэнькі,
У ім як раньш свае адбіткі разглядае,
Пазнаўшы скажа: помніш ты маленькім
На “Бусьліку” катаўся? Весну нагадае.

Ўсё тая ж фарба на дамах суседскіх,
Ў кагосьці зь іх ужо гарод у пустазельлі.
Здаецца дзеці ўсе сыйшлі да Менску,
А помню як агульныя хвіліны мелі.

Традыцыі і мову забываем,
Бо горад і прагрэс трымае у палоне.
Давайце ва ўспамінах пабываем
Ды кожная наведем былыя ўлоньні.

Сонейка

Золатам зь неба зьзяе талерка,
Піша ўсім сьпёкі радкі.
З брамы аблокаў – бяліла заліўкаў,
Промняў пускае слупкі.

Дзеля ня толькі у ценю схавацца,
Выпіць халоднай вады,
А каб няспынна ў жыцьці разьвівацца,
Ўперад ісьці, дагары.

Мара пастуха...

Звон, ці не? – каля вакна ў маім пакоі
Лямпа патаемна надае на слых?
Ці быць можа так зазвоняць дзесь у полі
Конікі, калі я буду не ў спакоі,
Дзе з каханаю стаюся удваіх?

Ў той час мроі ажывуць, займее сэрца дзіўны
голас,
Зь ёй захочацца застацца назаўсёды там,
Паяднацца з зорнымі нябёсамі уголас,
Ўзяць пацерабіць жытнёвы колас
Ды пакінуць нахіляцца ўсім вятрам.

Ноччу месяц нам асьветліць сьцежкі,
Што засланыя усе у пыльных дыванох,
На якіх каменьчыкі бы як гарэшкі,
Дзе штодзённа блікі робяць перабежкі,
Плыўна працякаюць па краёх.

Зранку запяюць чароўна птушкі,
На зямлі мы знойдзем іх сьляды.
Сеўшы побач, як зручней наставім вушкі,
Каб паслухаць іхнюю дрындушку,
І ўсьміхацца будзем як заўжды.

Залесьсе

Іванову Аркадзю Міхайлавічу

На той бераг абрывісты Віліі
Прывядзе лазаплёт мяне, ў люстры вады

Я убачу нябёсы маўклівыя,
Што вятрыскі хвалююць заўжды.

Тут рыбінкі ўсё дно ужо зьведалі
І ўсплываючы ранкам маляюць кругі.
Кожны ранак пні вільгацьцю сьнедаюць,
Дажываюць свой век ці другі.

Закувае зязюля адрывіста,
Качак воплескаў крылаў народзіцца гук,
Шыі лебедзі гордыя высталяць
І мы станемся лішнімі тут.

Недалёка памесьце Агінскага.
Мэмуары свае тут пачаў ён складаць,
Ўзяўшы дзёньнікі ўсе зь перапіскаю,
А ў Флярэнцыі змог перадаць.

Ды папрок той узбудзецца ў сэрцайку:
– Пан Аркадзь, вось бы любая побач была
– Дык чаго не пазваў? Гэта месцайка
Дзе б ты зьнічак ёй кошык спаймаў...

Ноч ва Ўруччы

Квітнее красавік і ня злічыць галін,
Якіх узьняўся водар смачны позна.
Маўклівы лес, што за вакном заснуў маім
Ужо прывык да гарадскіх пагрозаў.

Зноў змрок, уверсе зоркі зь месяцам вісяць
Апусташаюць прочкі дур у думках.
На іх, калі ў адчаі, добра пазіраць,
Шукаць ад мітусеньня паратунку.

Уручча ўжо заціхла, шэрыя дамы,
Падсьветленыя толькі ліхтарамі,
Стаяць шырокія набітыя людзьмі,
Наўрад ці йкія штось пераўтвараюць.

Раптоўны гоман моцнага таварняка,
Што побач рэжа сьвежае паветра,
Жаданьне ўзбудзіць стаць абліччам жаўрука,
Пець песьні ўранку пад парывы ветра.

Ішлі і йдуць дзівосныя жыцьця гады...
Люблю ўноч больш я гэту кропку Менску.
Ды хочацца з каханаю, падчас хады,
Сьвітанак стрэць, успомніць зноў маленства.

За здаровы лад жыцьця...

У маім жыцьці адбыўся важны цуд –
Меней есьці ўзяўся, перастаў фаст-фуд.
Піва і спіртное скончыў піць удоваль,
Бо дурная справа – я зрабіў выснову.
Мэтад вынайшаў як перастаць паліць,
Кінуў – стала лепей дыхаць да і жыць.

Маю мэту зьлёжку абрабіць характар,
Так як кажуць месцамі не адыкватны.

Фізкультура, кнігі, трынажоры,
Плавальне – здароў'е падыму...

Добра ўсё ідзе, але
Смутах паўстае ў мяне
І пытаньне як заўжды у
Безнадзейнасьці паставіў я – чаму?

Доўга ўсюль блукаўшы высьвятляў адказ,
Так шукаў што ўсё ж, падаўся на паказ:
Засталося дрэнна прыбраць у галаве
Ды трымацца гэтак проста для сябе

Джын-ліхтарык

Падае сьнег на мой парог,
Болей відаць бляск сьняжынак
Ля ліхтара, што ноччу змог
Быць, хоць мароз, сьветлым джынам.

Добрым, які праменьні зноў
Кідае ў сьвет што ёсьць моцы,
Не дапушчае лішніх слоў,
Робіць усім справу сонца.

Слаўнае сьвята Новы Год,
Сыпяцца ўсюль віншаваньні,
Дзеці закружаць карагод,
Зьнікнуць на міг спрэчкі, званьні.

Дзень нараджэння шчэ раз мой
Я адзначаць стану дома.
Будзе зь сябрамі шмат размоў,
Пойдзем гуляць аж да стомы.

Хай усялякі б меў жыцьцё
Сьветлае, дзе ўсё ты можаш
Грошы былі ды ў забыццё
З думак сыйшоў боль варожы.

Глянь на неба...

Глянь на неба, што моўча пая,
Моўча кліча ў абдымкі свае,
Асабліва у цёплыя дні,
Там дзесь сонца хавае вагні.

Там зьяўляецца зьніч нечакана,
Утварае сузор'і ў спатканьні
З морам зорак, што дробна мігцяць,
Як блакіту ужо ня відаць.

Пах кастра ці кастрыцы ў паветры?
Не бярэ з нас грашовых манэтаў
За сваю непаўторную моц,
Яе дорыць бясконца ноч.

Не палохае ветрык трывогай,
Гоніць хмару паціху дарогай,
Дзе дзівосы шматлікія ёсьць,
Каб усім падарыць прыгажосьць...

Дзеці са зьмеямі...

Вунь дзеці запускаюць зьмеяў:
Адно дзяўчо ружовы мае,
Другая – сьветла-жоўты,
Чакаюць на гары павеваў,
Каб паказаць як лёгка ў траўні
Ўзьняць іх на палёты.

Прыемна баць кіраўніком
Вялікай птушкі яркага,
Кіслотнага адценьня,
Якая ўсім сваім нутром
Жадае найхутчэйшага
Ад цягі вызвалення.

На Высь...

Белыя горкі прыгожых аблокаў...

Бачны нам толькі іх ніз...

Птушкі лятуць і лунаюць высока,

Сесьці жадаюць на высь

Каб адпачыла чырвоная кроў

Сэрцайкаў бойкіх заўжды,

Каб жартаваць, пасьмяяцца наноў

З той мітусьлівай Зямлі...

Дзе яны вырасьлі, дзе гадаваліся

Маці й Татам між траваў гаючых...

Дзе сустракаліся зь едкай нянавісьцю,

Зайздрасьць пазналі ліпучую...

Ім не патрэбна зьнявагі цярпець
Могуць і хочуць усім
Несьці дабро і мажлівасьць квітнець,
Толькі тут іх ня чуюць зусім...

Хопіць! Зьлятайце з сваёй Беларусі!
Вершнік пакажа дарогу...
Можа вас прышласьць вярнуцца прымусіць?
Прышласьць, як шанец Народу?

Месяц, на дзіва...

Супрацівіцца чорнай цямноце
Тонкі месяц – ліхтар уначы.
Сам зьяўляецца ў небе дзе хоча,
Каб за зоркамі пільна сачыць.

Ён іх беліць сівым серабром,
А уніз проста так не глядзіць:
Па-на хмарах бразгоча сьвятлом,
Быцца чыстаткім срэбрам зьвініць...

Можа нам хто ў прагноўці на грошы
Робіць зманы, бязглуздыя рэчы.
Хто са шляху сумленьня ўжо збочыў,
І гібее ў духоўнай пустэчы...

Нам, хто мае ўсяго што патрэбу,
Хоць як небудзь пабыць на плаву,
Месяц срэбрам пазвоньвае зь неба,
На ўзьняцьцё упыроў галаву.

Цалунак

Пацалаваў яе пад вечар
Ня мовя лішніх слоў.
Я сьцяміў: існа прастарэчча:
Спытаць – усё наноў.

Вечны невуч

Н.К.

Навучы мяне цалунку,
Я у гэтым толькі хлопчык.
Адналюбны я гатунку,
Змусі сорам зьнікнуць, скрочыць.

Штось рашучасьць заніжае
Прост наяве ўзяць прызнацца.
Мову рускую не знаю.
Вершам лепш чамусь маўляцца.

Родным...

Вышел заяц
На догонки
Шубу сбросить
Власть травам...

Белый палец
Серым волком
Зиму носит
По снегам...

Сань наглец
Слюнявым соком
Воды просит
Где-то льдам...

Только слёзец
Самородком
Ель вареньит
Пюрогам...

Литара «ё»

“Я” дружыць са “ё”
Я думаў што “кон”ь”
Аднак сярод канёў
Я “трон”ь”

“Я” дружыць з “ё”
Калі ж прыйдзе кон
Я свой сярод канёў
Я трон.

Па гарбаце...

Цукарок, цукарок,
Каб ты казкаю жыў.
А не тое гурук,
Перасоліць нажы.

Любоўнае...

Н**, ты мне настолькі даспадобы...
Баюся я цябе абняць
Быць можа я паэт цяпер “народны”
Мне цяжка пра цябе казаць.

Намілаваўся досыць я табою
Лунаў я дзесьці ды астыў,
Хачу й хацеў я вернаю хадою
Прайсьці жыцьцё з табой ды спын.

Клянуся шчырасьцю сваёй
Ды сэрцам што ня ўмее лгаць,
Я твой, і буду заўжды твой
Знак шчасьця нам не мінаваць.

Спачывай...

Адпачывай, будзь ласка добра,
Прабач мяне за тое што ні побач.
Ты мне ўжо стала блізка, родна,
Засумаваў, паветра што як горач.

Мне цяжка табе добрае казаць,
Тым часам дрэннае таксама.
Любіць хачу цябе, а не кахаць,
Хачу дышаць тваімі валасамі.

Баюся нешта сапсаваць,
Баюся змовіць лішніх словаў.
Баюся казкай спразаваць,
Што прывядзе к пачуцьцяў злому.

Нейкая “гігіена”

Вып’ю зьверабойчык
Напішу вяршок.
Нікуды ня збочу –
Толькі “харашок”

Толькі чытачу,
Тодькі з дабрынёй,
Толькі уваччу,
Толькі зь цяплынёй...

Шыпшына

Старая кветачка, шыпшына,
Адкуль ты родам, адкажы?
Каханьня пэўна ты вяшчыня,
На йкой расьцеш ты той мяжы?

Шыпоўніцай ты шчэ завешся,
Адкуль узьнікла ты, зь дзядоў?
Ты бахваляеш, ці сьмяешся?
Баяўся я тваіх шыпоў!

Ты вельмі колісься, надзейна,
Сабе ты моцна бараніш,
Якое маеш ты адзеньне?
Напэўна ты сьвятло таіш...

Ты бы народная здагадка,
Твая гісторыя ў вякох,
З табой ня зьлязгаеш у ладкі,
Крывя паявіцца ў руках...

Жаданьне

Калі ласачка, дзяўчыначка,
Ты мяне ня пад'дзявай.
Шчыра ўсе мае учыначкі,
Сваім станікам сьвявай...

Я бачыў цябе зьблізу...

Я бачыў цябе зьблізу...

Ты вельмі прыгожая такая.

Я б напэўна даваў візу

У тваю краіну губ, вачэй на спатканьне.

Увесь ва ўспамінах таго вечара

Калі давялося быць побач з табой

Хачу гэтаксама так, толькі са сьвечамі,

Луной і бясконца датыкацца да цябе рукой.

Я кахаю цябе як птушкі свой край

Падчас таяння сьнягоў, вясны.

Я карцеў бы лунаць на вятрах,

Якія вядуць на твае ў пячэрах кастры.

Няхай гэта цягнецца доўга,
Я нават згодны на ўсё жыцьцё.
Буду піць ваду з твайго рога
І кідацца ў салодкае забыцьцё.

Сустрэча зь сябрам...

Прашпэкт бесперапынна шуміць,
А Сьвіслач ціха цячэ.
Я знайшоў сабе месца
У Купалаўскім сквэры
Між гэтымі дзьвума істотамі.
Сяджу на лаўцы,
Студзень ад мяне не хавае вачэй:
Сьнег, зьледзянелая плітка,
Холад не прапускаецца ботамі.

Чакаеш сустрэчу зь сябрам,
Сядзець засталася хвілін пятнаццаць,
І ў гэты момант разумееш
Што жыцьцё гэта файная і цікавая рэч,
Яно то не дае дыхаць тваім “жабрам”,
То дае больш танныя кошты на бэнзын
І ты дольш едзеш, дзе хочаш,
І можаш, як таксыст, руль часу ў руках мацаць.

Устаю, іду у бок Кастрычніцкай,
Дзіўлюся наколькі гэта цікавае і файнае
месца,
Здаўна ўжо цёмна...

“А можа мне стрэнецца правід самага
Купалы?”

Пойдзем тады зь ім у барчык,
Пагамонім пра штось, вып’ем віскі з колай,
Ды праваняемся там тытунёвым сморадам...

Гнеў гародніка...

Чаму пахмурныя, нябёсы?
Надвор'е ж абяцалі добрым...
Нашто дажджом спусьцілі косы
І паліваеце так шчодро?

Зачым мне ваша вада?
Даўно напіўся мой гарод!
Калі замнога, то дарма
І загіне расьліны плод!

Каб ён прапаў той тэлевізар!
Даюць такі прагноз каму?
Брахалі: “Будзе без капрызыў!”
Дык залівае ўкруг зямлю!..

Па вёскі...

Вёсачкі вы родныя,
Няжылыя ўжо,
Будзеця вы годныя,
Згубіцца ружжо,

Коцікі паявяцца,
Птушкі запяюць,
І капейка зьявіцца,
Хлеба напякуць.

Толькі калі ласачка,
Не хвалюйцеся.
Ўспомніця вы марачкі,
Ды шчэ раз умойцеся.

Мы насумаваліся,
Досыць тэй пары.
Дай жа пагайдаемся,
Пойдзем гаварыць...

Ўсё у нас наладжана,
Толькі не хапае,
Крышачку адважнага,
Вораг наступае.

Будзьма болей годнымі,
Будзьма гаварыць,
Будзьма больш разважнымі,
Досыць нас дурыць.

Млын

Млын... Маленьне просі, млын...

Руху лягу; руху тым;

Едзе ўсяка калесо,

Хай дачулася б усё.

Дзядзька там сабе малоціць,

Хлеб, муку на сьвет народзіць?

Прырода

“Як мне успрыняць прыроду?”

Задаваўся ты пытаньнем?

Што яна дае народу?

Йкой уяўна на ўспрыманьне?

Гэта самы важны чын,
Пранікаўся, альбо не, ёй?
І натхненне і спачын
“Сабяру” альбо “пасею”?

Вясны канчатак – летні напамін...

Вясны канчатак – летні напамін
Зьнікае уначы, прыходзе халадок...
Той лес, які каля дарог – сьцяміў
Як спаць здавацца, бо даўно ўжо змрок...

Дзе ціш, там зоры, месяцы висяць,
Зганяюць проччу дур у думках
І зрэдку просяць нагадаць
Калі патрэбна што у сумках

Каб людзі не хваліліся былым
Бо асаблівасьцяў жыцьця хапае
Не захапляліся дурным
Не давяраліся “адпадэм”

Залішняя цікаўнасьць

“Мы дызайнэры – аформім вашы рэчы,
Падарунак зробім пры сустрэчы...” –
Прачытаў я раптам у аб’яве...
Думаю... Ня трэба, ці – дарэчы?
Так альбо ня так яно наяве?

Узьнікаюць шафы як купэ, кватэры,
Навясныя столі ў інтэр’еры...
Бог! Радзіму мае дошка
Пра цікавыя шпалеры
Дык нажалі каштуюць завысока, ж!

Мастакі працягваюць прыгожа:

“І з прыемнасьцю паможам!” –

Нібы вымаўляе салавей!

Трэба ўдакладніцца ўсё ж?

Набіраю нумар тэй...

“Прывітаньне, мілая дзяўчына!

Зразумееця магчыма?”

“Паспрабую!” – прагучаў адказ...

(Сам напэўна больш маўклівы

Запытаўся неяк не у раз...)

Доўжыў доўга на успрыманьне:

“Вы, шаноўная, дызайнер?

Зробіця мне скарб?” –

Клаў належна намаганні:

“Вазу – па жаданьню мар?”

Гутарыць далей ня сталі... Што й думаць?
Каб ня чулі ў трубку палец сунуць?
Што казаць заўжды патрэбна мне,
Як камусьці вось тэлефаную?
Ці зьвярнуўся груба да яе?

Потым здолеў здагадацца я:
Як той певень – кураня
Задзяўбаў сваім нахабным прыставаньнем,
Так і зь ненаўмыснасьцю, дарма
Быў залішне тым цікаўным...

2009

Мэтэарыт

Я толькі што, курыўшы тытунь,
З кватэры выйдзя на балкон,

Убачыў, па-над лесам, пад блакітам,
Сьвячу што падае, агонь.

Ня выдумляю, ня хлушу,
Нажаль ня змог сфатаграфаць.
Я так спужаўся што пішу,
Ад жаху стаў я верш пісаць...

Шашлык зь сябрамі...

Добра канечне пакінуць Уручча,
Вырвацца часам на лес, на катэдж...
Дзе асабліва зьбяруцца у кучу
Побач з табой шмат сяброў, дзе паеш...

Той шашлычок пад цудоўнае піва
(Штосьці і іншае можа там быць...)
Усё ж ткі наўрадзь ці забайна і шчыра
Вам паспрабую былое адкрыць

“Вася, сустрэнемся ля Кірмаша,
Так што бяжы, апранайся хутчэй!”
“Мяса набудзем ды морквы няшмат –
Стравы карэйскай займеем яшчэ!...”

(Ну і гэтаксама далей)

Па-над лесам

Па-над лесам, месяц ціхі
Вострых два шыпа раставіў,
Каб дурныя думкі сыціхлі,
Каб душою божа правіў.

Гэта пэўна ночкі шум,
Ветліва яго калыша.
Неба сіняе, як тлум,
Штось схавала десьці мышша.

Ўсё дурное адыйдзе,
Зьменіцца усё на роўнасьць.
Месяц спытне дзе ты, дзе?
І адказ пачуе – вольнасьць.

Суботнік

Дух падымем мы ў Радзіме
Мэтадам найлепшым –
На суботнік ў магазіне
Мы гарэлку “счэшам”.

Пойдзем віламі грабсьці

І таптаці траўку –

Наш дзяржаўны ВВС

Хай пакажа лаўку:

Там дзе п'ем “Крышталь”,

Палім мы “Карону”

І трымаем сьцяг

Зь зеленню чырвоны...

2009

Мэлёдыя

Нешта пачуў я, на горным адшыбе,

Што нам чужацкія песьні пяюць.

Хай гэта музыка ўвогуле згіне,

Хай нам да геніяў зробіцца пуць.

Нам бы мэлёдыю добрую ўспомніць,
А не пэрфомансы злому рабіць,
Ды “напісацца” ёй бы, так бы мовіць,
Каб загучала, пайшла зіхаціць.

Бязсоньніца

Ночка цёмна,
Чаму ж я ня сплю?
Не халодна ж,
Я ж моцна стаю.

Калі ласка
Дай вочы закрыць,
Будзя ласка,
Скажы што забыць.

Я сягоньні
Сьпякоты баяўся,
Дождж гамоніў,
Каб болей сьмяяўся.

Паляці,
Дожджа, зараз туды:
Дзе пуці,
Дзе пасохлі куты.

Абярэг...

Прозу пішы,
Брасай папіросу.
Толькі ў глушы
Адчуеш ты росы.

Траўкі камельчык
Ты, ўсё ж, берагі.
Будзя праменьчык,
Будуць лугі.

Палявое

Мяса злевы, хлеба справа
Пост адная наша справа,
Бо у жыце васількі,
Без кары усе пянькі.

Хай народзяцца яны,
Хай зьсіньнее ўся ральля.
Ёсьць плугі і бараны,
Ёсь надвор'е да рубля.

Пачатак дня...

Акуляры як да твару,
Апрануў і чую мару.
Бачу сьціплыя абшары,
Залаты Зямлі ліхтарык.

Ў сон вазьмуся адыду,
Зранку згольлю бараду,
Змою старую бяду,
Аддамося ўсім труду.

Зварот...

Калі, Улада, ў вас усё ня так,
Тады й ворагі народа у Краіне.
Калі бардак,
Сьвятое гіне.

Не дайце гэтым ворагам, чарцям
Сьвятыя месцы нашыя ўсе абпляваць.
Ўсяго жыцьця
Ім не дараваць.

Дзядулі...

Дзядзе Пецю,
Як живеце?

Вам жадаць
Найлепшага,

Хоча сам
Палёвы квецік —

Мы такія...
Лепшыя.

Вы – савецкі чалавек,
Патрыёт бясконцы.

Атрымалі столькі зьдзек –
Зараз сьвеціць сонца.

Дзеда, Бабка...

Рускія цераз
Радное ў мінулым
Мы ўсе павінныя
Уваскрасіць.

Блізкае дзеду
Якога нагнулі,
Блізкае бабкам,
Кіх мучылі жыць.

Сябруковасьць

Сябруковасьць наша

Памагчы Расеі

А заходніх трашча

Каб наўзмолк паселі

Кашу елі б жыжай

Лыжак не прасілі

Жырнымі на лыжах

Рагаталі ў бельлі

Так што лепш увага

Чым сьмятана пысы

Мясам перавага

Ды бадзягай трысты

Зробім прыньцерам кяфір

***

Як так можна,
насусоліць,
прыньцерам красойкі?

***

Як так можна,
накіўбасіць,
прыньцерам машыньне?

Гэта, простку,
Сатанізм грахоўскі.

Не душа, а жываціньне.

Загадкавы пянёк

На дарожцы,
Па нямножцы,
Мы прысядзем на пянёк.

Каб цудоўненька,
На ложку,
Сьніць радное. Далібог.

Доўга

Пецярбожа ў Расеі
Доўга церпіць чужаніц.
Хочуць зьбіць нас на бязсільле,
Адарваць нас ад граніц.

Вас мы шэптам пераб'ем,
Ваша міміка напрасна.
Вас ня пусьцім да сябе,
“Ваша зорачка пагасла”.

Пра грошы...

Рынкi, рынкi,
Без упынку,
Падаюць, растуць...

Хтось схаваў
Рубель у скрынку,
Хтось псуе йму пуць...

Доляры, даляры
Еўрыкі – ярмо...
“Мы ўсе іх падарым
Дзеткам на пяро.”

3D

Вось надрукуйце дыназаўраў
На сваім вы прынтэры,
Будзе вам няхватка мараў,
Будзе вам і віктары...

Матуля й малыш

Вунь матуля прывучае
Малыша таптаць зямлю.
Хай не жашыцца ручаю,
Хай не здасца на краю.

Хай сьмялей затапачыць,
Хай паможа яму сонца.
Сала ў кухні заскварчыць –
Будзе п'лявіцца ў сьляноце

Пра жыцьцё

Невядомая памылка
Гэта ўсё агульна жыцьце.
То ўсё добра ёсьць урыўкам,
То накоціць кепска быцьце.

То патрэбна ратаваньне,
То ратунеш сябе сам.
То уяўна хваляваньне,
То спакой падорыцца.

БАДЫ

Гербалайф ня дасьць жыцьцё,
Гербалайф псуе жыцьцё,
Як і захаду культура...

Хай мы б лепш у забыцьцё,
Цьвёрдая й крэпка ў забыцьцё
Таталітарызм паснулі...

Цёмная сьвядомасьць наша,
Хай хоць неяк абудзіцца...
Ежа наша шчы да каша –
Потым зьявіцца й спадніца.

“Заяч’я” ежа

Агурок і сала
Йго ня будзя мала
Нашаму народу
Назаўжды

Хай бы не гарчылі
Стравачкі старыя

Кожнаму куту

Насмокату...

Пра комп...

Во якія хлопаты!

“Памылка доступу”

На важных подступах

На гэтак званым маніторы

Мы ўсе як робаты

Жадаеш “хобатам”

Жадаеш проста ты

Зьмяніць адчай на кругазоры...

Дума думца

Думаў думіну думец
Ды ён шмат увагуль думаў
Вось такі ён быў мудрэц
Там дзе проста ўсё і сумна

Ад таго яму было
Але як ён гэта сьцяміў
Ўсё на сьвеце ажыло
Зьніклі ўсе перажываньні

Ўсё настолькі добра ў сьвеце
Ўсё настолечкі выдатна
Што як гэта назавеце
Так яно і будзя статным

Народцу

Ох ты, Бог ты, Божа мой,
Што пасьмеў пісаць я зараз?
Пеў народу, дык жа пой,
Добрую даймо йму сталасьць.

Дай прасьцей яму зажыць
Супакоіцца даруй йму
Доўгіх, добрых дзён пражыць
Болей сталых і утульных.

“Зеленя”

Што знае гаспадыня
То й зможа заварыць

Гарбата як астыне

Яе пачну я піць

З славутае зямлі

Ад Крыта “зеленя”

Хай смагу уталіць

Паможа мне яна.

Па радыётымацыцы

Кола перадатчыкаў “Свабоды”

У вушы накіроўваюць хлусьню

Нажаль камусьці гэта даспадобы

Па мне дык роўнае нулю

Не чужаніцамі нам ганарыцца трэба

Ні землямі што месьцілі дзяды...

Яны жылі не баччу хлеба
А тут вось ты апраўджанай лухты.

Прапаганда

Прапаганда наша
Сьветлых месьціць роляў
Чужаніца ж кашу
Усё псуе нам сольлю

Блізкіх між народаў
Утварае спрэчкі –
Не дамо гародаў
Што стаяць на рэчках

Столькі мы цярпелі

Рознага ўсяго

Строілі, гарэлі

Мала ім таго

Знай, мацней за іх мы

Спраўныя ў нас справы

Крыкнеш да прыціхні

Лева да і права...

ÿ ÿ

Бацькам...

Маці – бясконца багацьце...

Тата – у справах упарты...

Вы дзеля нас усіх шчасьце...

Вы дзеля кожнага статны...

Не адбылося чагось бы,

Любім мы вас, паважаем...

Любыя, кожныя прозьбы,

Вы дзеля нас адужалі...

Сэрцы прамовяць вам дзякуй...

Сэрцы адладзяць праблемы...

Кажам вам з самага малку –

Дзякуй жыцьцём вам і хлебам...

Крэпкага дужа здароў'я...
Вы нас, хай так, гадавалі...
Будзе працяжлівасьць роду...
Будзе працяг намаганьням...

Родныя, доўга жывіце...
Не пакідайцеся суму...
Дурнасьцям варта забыцца...
Любім, кахаем у думках...

Сябру, Дзіме...

З год дваццаткаю, Зьмітрок,
Зьвіншаваці Базылёк,
Хоча проста і прыемна,
Каб прыгожа й недарэмна.

Ты амаля бізнэсоўца,
Атрымаў ты ведаў слоўцы,
Грош ня проста зарабляй,
А магчымасьці трымай.

Падару ка мэдавуху,
Піва бонду і зьбітуху.
Хай усім людзям ліецца,
Пеніцца і аддаецца.

Што ня твoryцца ў вачох,
Боль у кожнага ў грудзёх.
Ўсё здалееш перайначыць,
Штосьці больш, штось меней значыць...

Максіму К.

З наступіўшым, дваццаць першым,
Днём народзінаў тваім,
Зьвіншаваці хоча вершам,
Сам Базыль, цябе, Максім.

Будзь, будзь ласка, сам здаровы,
І шчасьлівы, і зь сям'ёй
Та актор, твае ўсе ролі,
Хай бываюць “ах” і “ой”

Станіслаўскі у падмогу –
Многа кніг табе дару.
Хай адкрыюцца дарогі.
Хай усё ідзе ў гару!

Ўсё у нас і добра й дрэнна
І ў тэатры і ў краіне.
Хай да лепшага здарэньні,
Талент твой няхай ня гіне...

ii

Палярная Пагоня

Паўстаў Вялікі Воз з Малым,
У ім Паўночнай зоркі Цьвік,
Палярны Сівер, зтуль Кілім,
Нясе да Нас Пагоні ўтрым
Дзе Здубавецьця панатык...

І калясніцу праз Вакно,
Убачыш унь, Сьвяты Ільля,
Паўстаў праявай Пяруна,
Там коні скочуць і сядло,
Пад ваяром і ёсьць шабля...

Калі нябесны ўлупіць гром
Маланка лясьне на Зямлю

І Коў пральецца каб пагас,
Спачатку ворага Пыл-Бляск,
Затым чужацкага Каню...

Ружачка

Н.К.

Дзетачка галіначка,
Кусьціку які ў шыпах,
Цьвецік мае з блінчыкаў,
Мае тонкі пах...

Ружачкай завецца йна,
Увядець ня думае...
Пчолкі ў садзе ля вакна
Цмокаюць яе...

Прыгажуня там расьце,
Ведаюць усе чмялі.
Путаюцца у хвасьце,
Спрэчкі завялі...

Вось уся гісторыя –
Пасадзілі каралі...
Вось і касмагонія –
Зорка на Зямлі.

Сутоньне

Сутоньне, сутоньне, сутоньне...
Дзявочага дрэва пара...
Мы міла з табой пагамонім
Каханьня віхляе зара.

Я стрэў цябе ранкам і раньне,
Бы дзіўнае полымя слоў,
Ідзе, як нікому не знаны,
Калісьці даўно дзяслоў...

Плача тэлевізар...

Плача тэлевізар,
Што старэнькі, “Гарызонт”.
Полям стаўся рыцар,
Небу, да высот.

Сам экран блакітны,
Назіральнік зор.
Вочы йго забіты
Слёзьмі на прастор.

Чуе сьвету далеч,
Хоча паказаць,

Глыбіня змагла леч
Цяжынёй на стаць.

Ён перажывае
Адлюстроўваць выш.
Гук прымач прымае
Ночы крэпкай ціш.

Скажа плязма казку,
Каб суцішыць плач.
Па яго адказу,
Словаў собскіх ткач

Ты у нас адзіны
Паказальнік туч
Супынісь хвіліну
Супакой уключ.

Пра цяпер

Беларусь – парадокс наагул;
Мова, быт і жаданьні...
Да стала прыналежнасьць, як стул,
Часам хтосьці сядзе.

Сьпінка ўсяку сьпіну выгінае
Ды чатыры нагі.
Тры пацёртыя, вось залатая,
На ёй бляск дарагі.

Пошук грошай займае ўвесь час –
Кожны кожнаму доказ.
Як пачнецца гаворка пра нас,
Дык навязьлівы показ.

Што калі, да ніколі да змогі
Мець Дзяржавы выключнасьць,
Бо забыліся ўсе перамогі,
Маем толькі прысутнасьць.

Любоў да дызайну...

Праявы дызайну ня толькі выявы,
Праявы мастацтва не толькі малюнкi,
Напэўна працуе яна за даляры
Напэўна гультай ён і піша пісулькі

І марыць яна пра мастацкія сфэры,
І мроіць ён меней пра велькія грошы,
Кампутар каханьне адно у кватэры,
Ахвотна папросту быць вельмі прыгожай...

Іншая “віртуальнасьць”

Пераапранайцеся у залатое пяцірадкоў’і!

Хай вашае лісьце перагнівае геасферы.

Я сам упрыгожу вершапісаньнямі падваконьні,

Усе нязвычайнасьці словаформамі на
шпалерах.

(Вера...)

Мо вам недарэчна перамяняцца без
каляровасьці?

А мажліва проста пераўвасобіцца пад
трухлявасьць?

Скідаці жаўтоту не разумеючы неабходнасьці?

Ўзяць адключыцца, прыняць інакшую
віртуальнасьць?

(Каханасьць...)

Думка

Пераадолець патрабаваньні непасільныя,
Перамагчы самога сябе, не паляніцца...
Гэта жыцьцё, якое папросту ад нас зьвільвае
Трэба сасьпець усяму прыйсьці і заявіцца...

Калі нерашучы...

Жахі цяперашнясьць шэпамі куюць,
А нараджаюцца ў мінасьці днях.
Самы галоўны хутчэй нерашучасьць,
Браць калі гэта мажліва за жах.

Як пабароць хібу? – Браць, вырашаць
Што да чаго, як вакол і ўнутры.
Збыць перашкоды ўсё ж нешта пытаць:
Цар падалёку, а Бог угары.

Дрэнна лічыць што выключна здаровым
Будзеш заўсёды ва ўсёму жыцці...
Гэтак жа хворым, нішто не адновіш...
Выратаваньне бяз дзей не знайсьці.

Мкніся пазбыцца хваробы сваёй,
Мкніся дазнацца што так, што ня так
Цела як храм для душы ёсьць тваёй
Вера бяз дзеяў сапраўдных мяртва

Пра павука

Павуціньне павука
Восеньню жыло,
На вярбе, дзе два прутка,
Сонца берагло...

Зьнікнуў лютага халод,
Сьнег сыйшоў зь зямлі.
Пракапаў праходы крот
Недалёк ральлі...

Адыйшоў сыпявак ад сну,
Распачаў свой сыпеў,
Салавей прынёс вясну,
Песьняй акрапе...

Зноў спляцецца павуціньне
Ускапае крот гарод
Салавей сыпяе, прыціхне,
Весялей каб жыў народ

Зноў за справай павучок,
Ускапае крот зямлю,
Салавей сыпяе “цок-цок”,
Каб народ рабіў ральлю...

Сабе, і такому ж па справе...

Адпачывай, сваяк, паэта,
На потым кідай пісаніну,
Высока праца, гэта, мэта
Не можа дыхаць без спачыну,

Адданым трэба быць, а як жа,
Ды толькі лішнія нагібы,
Паболей сыпі, далоў узважваць,
Дзе дадаецца, гэтак ж, хібы,

Любі жыцьцё, сачы самога,
Закінь на момант вартасьць слова,
Калі забудзешся старога,
Сьвятло паявіцца нанова...

Пра Алімпіяду

Хто такія беларусы?
Як на лыжах – медалі!
Залатых пяцёра згустак,
Бронзу з рук узяць змаглі.

Старты браліся як вага,
Ўзьняўся гонар – сьцяг Дзяржавы...
Ў Сочы нам Алімпіяда
Прыпаднесла ў спорце славу,

Ды такую што не верым,
Што настолькі адбылося.
Апраўдаліся намеры!
Дзякуй вельмі ўсім спартоўцам!

Цьмат у мове...

Хай срамата,
Хай мове стрыжань,
На чыстань выказацца змог!
Мне хопіць гладак, казак – выжыў!
Ня дам зь яе украсьці рог!

Няхай брахлівы я да трэлі!
Няхай я зьнешне бы сьвіньня!
Я маю ўсё! Лясы згарэлі!
Знайду свой меч! Знайду каня!

Хто годны зваць мяне як трапку –
Таму пісун дзе б пятка быў...
Каб не вымаў маленькі з тапку,
Каб меўся каменем адным,

Каб зубы трэснулі ад шкляны!
Каб вусны бдзелі бачу воч!
Я так зачужню у чужану,
Што сербанеш цьма зуў наўзлоч...

“Котка”

Яна бы котка што гуляе
Ды уміляе ўсіх катой,
Нябачна хвосьцікам віляе,
Не падпускае чужакоў.

Складаны колер мае шорсткі,
Сама сабе заўжды паненка,
І розум велічны, акторскі,
І вочы карыя, як грэнка,

Успыхвае ў мяне цікавасьць
Да ёй пэрыядамі, часам
Ды мілавацца маю слабасьць,
Калі бываю зь ёй сам-насам.

Вандруй мая ты слабiна,
Захочаш, да мяне зьвяртайся,
Я для цябе усё аддам,
Хоць і мітацца і зьмяняцца...

Авялог, Стох і Гэна

Авялог зашпульціў у бярлог
Авяломны нястомлівы Стох,
Бо нашто яму мець у мазгох
Тэй гаршчок, што прышцёс, прыбярог
Шэры мох, сіні мох, белкі мох.

- Гэны Гэна гуляў па грыбы,
Але ён пагубіў барады..." –
Гаварыў Стох, глытнуўшы вады,
Што скіпціў Авялог заўсягды
З моху сіняга шэрага ды.
- "Гэткі Гэна мне белкага моху ліваў!" –
Стах маўленьне Вялоху даўжаў: -
"Я збаўдзеў і стагодзьдзе прасьпаў..."

Во, як твойскую воду глытаў,
Тольк рыгаў і зьнямогшы рахнаў.”

“Шэры мох, сіні мох можла піць!
Ёлуп, белкі – атрута, скрыпцьціць!
Бэлярусю ён хоцькі задзьбіць!”

Авялог стоху звонча вапіць: -
“Ты ж мог здораўскі ўзяць і загніць!..”

Цукэрка

Ай, халера яго ведае,
Што там ведае халерка!
Мо з табой з’ямо цукэрку,
Змушаную кэдамі,
Цалаваць зямельку?

Аблізьнём пяшчынкі,
Хай на густ абрыдла,
Поткі з наглым рыдлам
Хрусьнем да начынкі –
Там ё ўсім павідла!

Зубы чысьціць будзем
Ніцкай ці іголкай...
Стане кроў салодкай...
Ось цяпер мы людзі!
Вырасьлі зь дзіцёнкаў...

Сьнежныя занесіны...

Буран! Сьняжына! Во атака!
Ці вытрымае йго прасьпект?
У самым цэнтры люд бы статак,
Схаваўся нехта у кафэ.

Машынам кепска... Трактары
Дапамагчы ужо ня могуць.
Увесну зімка у журы!
“Уралы” ў сьнезе нават тонуць...

Ды тэлебачаньне здымае,
Як сівер моцна уладарыць.
Чаго ў нас толькі не бывае...
Злуецца неба, сьценкі ставіць...

Калямбур 1

Лусты ежы – пьлён нажа.
Грошы – працы пьлён.
Нам наесьціся сьпярша,
Каб на тое ж ён.

Калямбур 2

Сэнс пяшчоты ёсьць жыцьцё

Ёй жа – адзінота.

Нараджаем мы дзіцё,

А яно – істота

Калямбур 3

Розум – розныя хваробы.

Хворы – мары ў дзеі.

Творчасьць – хвораму народу:

Ён яе ня дзеліць.

Момант

Восеньскі горад,

Кавярня і столік,

Дзеўчына тлустая
П'е сваю каву,
Поруч трымае ружаў букэт.
Сочыць за нейкім,
У смарце гутарыць,
Я ж у пакоі шукаю клязэт.

Пэўна сама сабе
Кветак набыла
І, як вядома, чужое жыцьцё...
Ды не халодна,
Даўно не тужліва,
Проста яна – Беларусі дзіцё...

Пра зіму

Зімка, зімушка, зіма,
Дзе марозы? Халадэча?
Вось Каляды і няма
Вашай прыгажы дарэчнай...
Дбалі так цяпла,
Што ужо уйшла?
У Амэрыцы сьняжыны,
У Канадзе ледзяніны,
Сьфінкс зацерушыла,
Мы жа не ў спачыне...
Прыгае надвор'е –
Мацярык ці ўзмор'е...
Сьвет ідзе да згіну.
Люд туды і рыне...

Навагодняе

- З Новым годам вас, сябры!
Елачка сьвяточная
Хоча нешта падарыць!
Лямпачкі закрочылі!

Нешто вам туды паклаў
Дзед Марозец са Сьнягуркуй!
Пойдзем гэтае шукаць,
Там аднекуль падарункі!

Вось знайшоў Базыль канструктар,
Адшукала Наста ляльку.
Плачу я, бо сьцяміў хутка
Што адкуль пачуўшы татку.

А сястра бяз той хвіліны,
Цацку тут жа разабрала.
Пэўна там былі галіны,
Пэўна штосьці там схавана...

Сябар і бульба...

Валеру Прычынцу

Мы зь сябрам смажым нашу бульбу.

І чысьціў я яе таксама,

А вы ўсё шарыце па клюбам,

З'ядаеце шмат круасанаў.

Для шчасьця многа і ня трэба,

Хаця б паесьці простаі ежы,

І без усякіх лустаў хлеба,

І малака у роце зьнежыць

Ніне...

Дзеўчына-малец

Парэзала палец

Ды ёй не балюча –
Заробак бліскучы.

Кружляе, віруе
У межах мастацтва.
Зьбяру я, зьбяру я
З шэдэўраў багацтва.

Праца па густу,
Начальнік бяз глупства.
Вось увесь верш,
На табе, з'еш...

Магічнае

Вось гуляе ў полі вецер,
З боку ў бок гуляе ён.

Ў чалавека на прыкмеце

Быць падобным на яго.

Дапамога йму патрэбна,

Валуном хацеў бы быць.

Добра што ён мае срэбра –

Змог суцішыцца хадзіць.

Так, заскочыў б невядома,

Заляцеў б за далягляд.

Не адчуў б сапраўднай стомы,

Стрэўся бы вішнёвы сад.

Наша...

+доля

+ніва

+слова

+моўча

Штуршок

Дзе зьлятае Вера
Там зьлятае Бог
Пішацца халера
“Мовіцца” жыцьцё

Дзе прыходзе Вера
Там прыходзе Бог
Пішуцца шэдэўры
“Мінецца” жыцьцё

Пра сябе

Паэт – паэзіі чалец,
Сваёю, психасаматычнай.

Душы наўпрост сваёй галец,
Перш сьвету, што ўнутры, крытычны.

Часьцей жыцьцё ў яго ідзе
Па кругу, чымся па сьпіралі.
Ды плыць яму ў якой вадзе
Ўсявышні зь неба абірае.

Шыза ці муза дурыць галаву –
Ён піша; цяжка йму адрозьніць,
Лайно, намазанае на траву,
Ад глебы што сваё народзіць...

І ў гэтай хатняй мітусьні,
А хата у сталіцы сэрцы,
Ён мае боты ад трызьні,
На століку, рабочым месцы...

Патрыятычны “акт”

Ганаруся сваёй Беларуссю!
І краінамі зь ііншых бакоў!
Але ворагам зьнішчыць прымусам
Не дамо ні людзей, ні дамкоў.

Хай яны прытупяць свае когці,
Не ўпіваюцца імі ў парог,
Хай пачуюць што нам яны госьці,
Хай ня блытаюць болей парог.

Не пакінем так проста мы Волю!
Сваю Спадчыну не прададзім!
Не зламаць чужаніцамі гольля,
Не таптаць ні палёў, ні сыцяжын!

Нашы мары, разважлівасьць крокаў,
Лад разьмераны, блізкі, жыцьця,
Не падменім на Захаду вока,
Іхняй зброі ля межаў, плацьця.

Пра пачуцьці

Вядома, што расьліны увядаюць,
Як хмары мётламi зьмятаюць сонца,
Так і пачуцьці прападаюць
Увосень зь цемраю ў ваконца,

Павінна добра ўсё ўспрымацца,
Ўсе асаблівасьці прыроды.
Надвор'ю дадзена зьмяняцца,
Ня трэба ў ім шукаць прыгоды...

Жыцьцё живо па сабе...

Дамы вакол - жывы валун,
Зямля – вагонь і лёд трымае,
Расьліны - дышуць, бачаць сон,
Жывёлам рознам замінаем.

Займелі людзі плыньню ўсё,
Папера грошаў нам прырода,
Не цямім, што само жыцьцё,
Плянэты й Сонца асалода.

Яна паўсюль калі адзін,
Яна жыва ва ўсім у быце,
Сусьвету мае далячынь,
Чаму яе не палюбіці?

Калі мінеш ты розны жах
Пачнеш ты верыць у бязсьмерце...
Ды тут, што бачыш ты ў вачах,
Адчуць, зьмяніць павінен сэрцам.

Матылёк

Яна бы лёгкі матылёк,
Красуня, дрыгае крыламі...
Баіцца толькі вугалёк,
Каб не спаліць іх у пыланьні...

Лятае ўсё у творчых снах,
Там піша пэндзалем карэньні,
Калі зьяўляецца ў вачах,
Тады я бачу мільгаценьні...

Сябруе ў цемры са сьвятлом,
Ды носіць срэбнае калье...
Вось і прыдумаў мавітон,
Бо кепска ведаю яе...

Памкненьне

Хопіць нечага баяцца,
Хопіць браць ваду у рот,
Хопіць са сваймі змагацца,
Бо усё наадварот.

Час зьмяніўся. Гэй вясёла
Беларусь мы славіць пойдзем,
Каб сустрэлася вясёлка
На нябёсах. Скажам годзе

Нашым жахам, нашай помсьце –
Мы раней інакш жылі.
Мы усе ў аднэа роце,
Мы народ які жывы.

Павуцінка

Аблачынка, як лягчынка,
Мне бы йму займець каханьне,
Я не здзейсьню перапынкі,
Там абудзіцца дыханьне,

Аблачынка прападзе,
Бо улюбіцца ў мяне,
Толькі неба ёсьць вялікім,
Не аблочка, - павуцінка.

Пра любоў...

Першы верш... (2007 – 2014)

Любоў Праблёск Гушчароў.
Любоў – любові няўдалай глыток.
Любоў – улада вятрысак вятроў.
Любоў – дзе цьветачка любіць цьвяток.

І цьвецені дзеці дасягнуць любові,
І любасьць прачнецца любімых бацькоў,
І цьвісьце ніколі не ўбачыць крыві,
І цьвісьце ніколі ня вычыніць кроў.

Імправізацыя

Бог зьвязаны з Зямлёй,
Як Сонца і Месяц,
У вадзе Зямлі Сусьветы

Кіруюць паэты

А гэта значыць Краін, - не Паэты...

Каханьне хвароба...

Але страціўшы яе,

Страцім

У Вадзе Сусьветы

Дзе жывуць “пахлешчэ” паэты...

У чалавеках...

У кавярні “Порта”

Н.Ш.

З’явілася ў задымленай кавярні,

Дзе сінія агні ды сьпевы чужаніц,

Раптоўна, бы дзіцяці “Барні”,
Мяне сабе хацела падарыць.

Кінапрадусаркай назвалася,
Прапанавала напісаць сцэнар...
Пакуль што гэта напісалася –
Не казка, не люстэрка мар.

Між розных непатрэбных словаў,
Патрэбнае ты вымавіла мне.
З упэўненасьці збыць аковы
Да дзеўчын, творчасьці ўдвайне.

І ведаеш, здалося што ты знала
Мяне чамусь зусім даўно.
Чаму ж мяне ты напаткала?
Ты запаліла у душы сьвятло.

Як бы ён мовя...

Конану М.

Мы з Дапамогай Краінам Вакол,
Мы Памагатыя Ёсім.

Хай толькі сьмее Амэрыка Кол,
Зьнішчыць Кувадлай Зусім

Хай Памяняюць Імёны Свае
Сьветлае Імя Маё.

Хай Дагараюць Сабакай у Тле
Мы Не Пакінем Сваё.

Лянота

Мая лянота створца вершаў,
І праяўляецца ва ўсім

Дзе трэба ехаць – мкнуся пешшу,
Дзе трэба лётаць – не вяршынь.

І нешта ляснула па мне,
Увесь настрой бліскоча ў іх,
Баран упёрты, і ў лайне,
Сярод чужых, сярод сваіх.

І што мне зараз падвярнецца,
Што чую я, аб тым пішу,
Мне трэба спын, суцішша сэрца,
Каханьне, праца, сон ваччу.

Свой ці вораг...

Кім бы ні быў, свой ці вораг,
Ты цьвярозы, ці п'яны,
У жыцьці ці з маніторам,
Ты за словамі сачы.

Сам баец ня будзь паяцам,
Тое скажаш нешта больш,
Не таго інакшым мальцам,
Таямніцу краю горш.

Не размахвай баявымі
Кулакамі, як малец.
Тое станешся чужымі,
Не кажы наўпрост пра сьмерць

Чалавечнасьць не ёсьць іншай
У людзей, глупцоў, разумных.
З глузду з'ехаць гэта лішак,
Ці ў вясёлых, ці у сумных...

Любі жыцьцё, шануй жыцьцё...

Жыцьцё не доўгае, але,
Любі жыцьцё, шануй жыцьцё,
Якім бы ні быў твой алей,
Ён засыхае адкрыцьцём.

Надоўга просяцца, яны,
Густыя фарбы на халсьце,
І кожны ў кожнага – адны,
Які, захочаш, зацьвіце.

Мінай нявартасныя рухі,
Сваёй рукою, гэтай фарбай,
Мо больш прыемней класьці гукі...
Ці словам выказацца праўдай...

Любі жыцьцё, шануй жыцьцё,
Слабым, ці ўпэўненай хадой,
Хоць і падобна на ніцьцё...
Хоць і адказны сам сабой...

Каласок і валашочак

У валашочка люстэрка – нябёсы,
Там ён любуецца, цягнецца ў высі.
Колас ахоўвае сіні паросткі,
Кажа яму кім цяпер назавіся...

Толькі няведама кветку хто точа,
Ён супярэчыцца – непаслухмяны.
Вырвацца лётаць над полем ён хоча,
З птахамі пеўнымі ўсюль спазараньні...

Радзіма

Радзіма – дзе весьня промні сьвятла,
Дзе чыстае мовы крыніца,
Матуля, дзе ў страўні гасьціннай жытла,
Гатуе, а тату ўся ежа згадзіцца.

Бабуля дзе стрэлася зь дзедам
На танцах мінуўшы вайну,
Вяселье дзе ў хаце адведаць
Змаглі пад запевы акну.

Далёкія продкі дзе грамаце сьледвалі,
Жыццця, не гуляючы словамі,
Дзе думкі былі іх вышэйшымі, сьветлымі,
Прыроды зьвязаны пазовамі.

Дзе вырас у іншым я сьвеце,
Пісаць дзе пра гэта ня варта...
Калі запытаюцца – дзе вы живеце?
Ніяк не патрэбна мне мапа...

Пярун

Калі нябёсаў быў б царом,
Ў зямлю хіснулася б маланка,
Раздаўся б вялізарны гром,
Я карань напісаў б пяром,
Бялёсай тушшу б, як паганка...

Мяне назвалі б Пяруном,
І ставілі б на даху збаўку,
Раздаўся б вялізарны гром,
Я карань напісаў б пяром,
Бялёсай тушшу б, як паганка...

Песьня валошка

Мілы Бог, я настолькі адзінка,
Што параніць мяне гэтак проста...
Дык пашлі мне хаця б павуцінку –
За яе я вазьмуся пялёсткам...

Дай сутоньне мне перацярпець,
Дай мне сну аддасьціся нанова,
Дай раскрыцца, сінюткай запець,
Ты пачуй маё шчырае слова...

Вечар на лецішчы...

Меньш прывітулькі сонейка дае,
Камар за вуха ўкуша,
Блакітным месяц паўстае,
Праз хвілю ноч зямлю заглуша...

Выдатна ў люціках баскіх,
Хоць ёсьць жучкі дурныя,
І салавейчык не заціх,
І мокнуць травачкі сухія...

Лялька, чакаляд і малыш...

Льецца вясёлай мэлёдыяй лялька,
Шэптам шпуляе у ціш малыша,
Лопне цярплівасьць калі чакалядка,
Шчокі усьмешкі узрушыць сьпярша,

Гралка палегне, малыш наталяцца,
Што ты не скажаш, пра што не змаўчыш,
Лепей салодкаму ліпка сьлюняцца,
Што ш, а ігрушачка – мыш.

Бульбалы... Галоска повара...

Мы Бульбалы,
Мы ў Бульбакраі,
Ўсім на сталы,
Люду па дранік.

Дранік жа смачны,
Тлусты дадзім,
З самавых Спадчын,
З самных Радзім...

Мужны, велькі родны Край,
Люд вакол здаровы хай...

Касьмічны Вецер...

Плянэта вітае Плянэту,
А Сонца іх знае Кругі.
Яно у цямрэчы Сусьвету,
Там Бога пануюць Рагі.

Трымаецца Сонейка кроччу,
З усімі Плянэтамі, Туль,
Дзе Вецер Цямрэчы захоча,
Спыніць існаванае Ўсюль.

Э

Жыцьцё і жывёльнасьць уладны,
Што Вецер нахопіць сказаць,
Зямля і астатнія Рады,
Што Богу ілгаць і праўдаць.

Зямельнае неба адное,
Зямля Сонцу трапная быць,
На Небе, як Сонца – Малое,
А ў Цемры на Вецер Служыць...

Вечар у Вільні...

У Вільні тата, ў Вільні маці.
Каля Званіцы Катэдральнага Сабору,
Увечар, пад фантанавы пляскацьці,
Мы елі смачныя наборы.

“ - Во смаката” – матуля кажа,
А тата: “ – Водар тут Эўропы...”,
А я хлябец алеем мажу
І мне да мора бы пустоты.

Выдатны цэнтар тонкіх вуліц,
Дамкі старэнькія зіхцяць.
Куру, дзе аніхто не курыць,
Ў гатэлі ночкі дзьве жыцьця...

За дзякуй...

Дзякуй, жыцьця перакул,
Дзякуй за дзякуй, прыйдзя,
Мабыць аддзячыў, крануў,
Дзе прывітаньне – падзяк...

Сказы...

Небу, небавы Палон,
Небу шмат Аблокаў мала,
Падуладнае на Бог,
Абы сонейка спаткала.

Блізка недзе там ля Зор,
Кожны кут і ёсьць Плянэта,
З вышыні украдкай Гор,
Ну Вада, ну травы Ветра.

Зоры зорамі гараць,
Іх Халера, Цьмота кіньце,
Кропцы небу патыхаць,
Сонцу. Зорам сказы: “Міньце...”

Вучысь!

Насуперак чужоце што віруе.
Вакол усіх вароньнем, вараб'ём.
Дзе тропы бойкія, чаруе.
Жыцьцё п'е выспамі нагбом.

Кранем, Народ начаставаўся.
Мы тыя, хто атместку надаем.
Паветру чорнаму да згасься.
Калі патрэбна Моцай закранем.

І будзе Мужнасьць Гонару, і Воля.
Пашанаю Сьвятла, дазнаемся Вяршынь.
Змагацца будзем за Сьвятое.
За нашу Спадчыну! За будучую Сінь!

Казка каханьня...

Прыдумаў я каханьня казку,
Яна прыгожая была,
У летуценьнях, у падказках,
Сабе самому дзейсьніў ласку
Паўсюль дзе ходзіла яна.

У марах паняй паўставала,
Але ж прыгожаю была,
Каханьне зноў запанавала,
Але й цяпер яно не мала,
І я пайшоў інакш сьвятла.

І можа хтось натрапіць сеці,
Такія як той я знайшоў...
Яго ня трэба біці палеццю,
Яму бы лепей сьцішыць вецер
Каб абудзіўся і пайшоў

Мо гук Маякоўскага...

ь

л

у

Тебя давно

Уже нет

Немец?

Держи леденец

Перец

А наглец

Немец

Наглец немец.

Гульня лацінкай...

Y

Corny kryzh

I. I

Z al ony ,

S viet

Не куры...

Закурыю той руцэ

Панадыхаць тытуньцэ,

Рыга роту – я адрыга,

Круга ручацца начцэ...

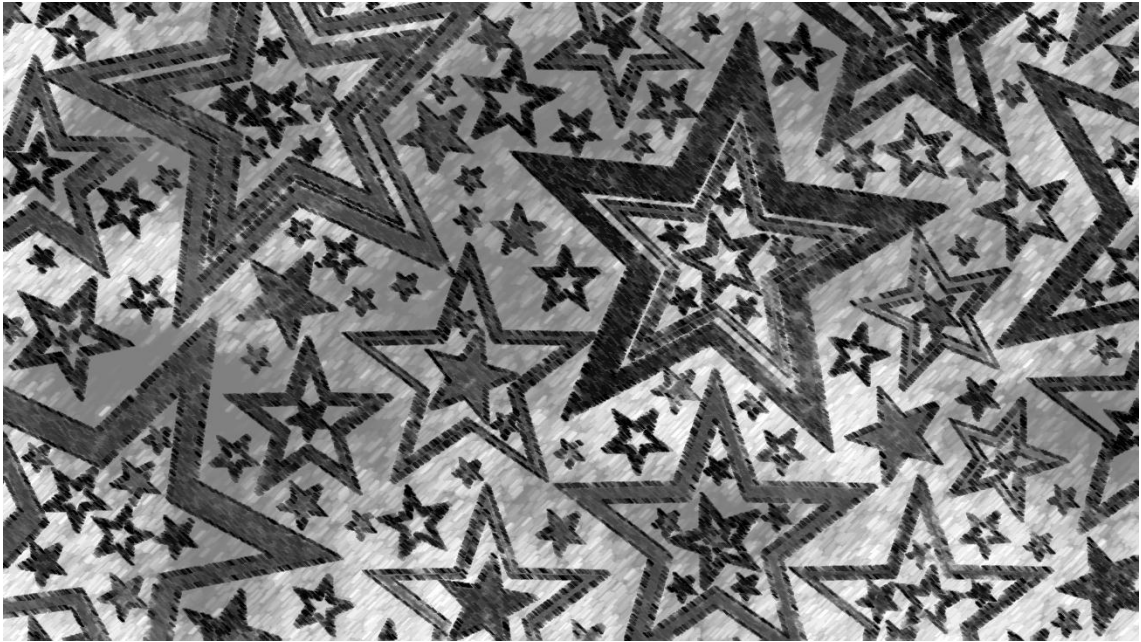
Загружыцца кампуцэ

Пэрым столям сыгарэціць

А сталамі сьпічкі сталі

Клава сталася нічцэм пачцэ...

(мо ня мой...)

Ч ч Č č Cz cz

Паэтычныя цёркі...

Паэта ціпа найсьвяцейшы
А По'эта ва ўсё унік
Паэт найкрашча залацейшы
Паэтку трогае б турнік.
А Паэтэсьсе даняло...
У ложку клюнуць бы на клык.
Эт – толькі хтосьці пад крыло
Дзе рэвалюцыя – парык.

Як заўжды пра сябе...

Няма ніякага каханьня
На гэтай сранае плянэце.
З сабою сам не у яднаньні,
Адданы цалкам цыгарэце.

Губляю час дарэмна я,
Непрофпрыгодная скаціна.

Саджуся часта на каня,
І не змагаюся з руцінай.

Сябрам сто год дзяўбу мазгі,
Баюся дзіка адзіноты.
Не бачу зерня з-за лузгі,
Музло – зацыклёныя ноты.

Ўсё пра сябе сьпяваць магу,
Бо не жывёліна, расьліна.
У рафмапльёцтва, у тугу
Мяне ўсё цягне павуціньне...

Голова «Говорит...»

Мояковского стишочек

Хармса где-то два стишка...

А с тобою «атымётчик»,

Кулаками мотылька...

Чэк...

Мэндаляо

Фундуко

І саляо

Й сако

Наконт аватараў...

Фотажаба, фотапомста,
Фота жадна, фота проста,

Так усё пасфатавалі,
Што і пьлёнку зьнітавалі...

...Кому хватае...

Накурился до усрачки,
Поедом поел конфет,
Для тачки, -
Респект...

Крэса... Мечак...

За гарбатай спомні слоўнік,
Соль асадка, боль паперы,
Цукар звычайна аркуш помнік,
Ты бяз кнігі слухаў веру...

Не зрабіўшы мечак сьвечцы,
Музыка хавае сьвечку
Ну зайграй, ну плавай рэчцы
Ну гары, ну пыхай мечку...

Пьлёнка слухаць бачыць флэшак
Запальніца дабы сьпічкі

Словы

Коміксы – пьлей,
Бульба – патэль,
Сьперма – дуга,
Чрэва – ага,
Шыла – трава,
Сьлёзы – ікра,
Гума – фальга,
Грызьці – фата,
Казка – уфо,
Мапа – пьляфон,
Мэбля – паржаць,
Сплюнуць – душа,
Божа – трусы,
Рожа – часы,
Лупа – дыёд
Помнік – народ

Паверыя

Цар ня бачыў шпрыца,
А навукаю херылі...
Між гурком, халадца,
Вы па існасьці верылі.

Толькі той ідыёт,
Проста кнігі чытаў,
А той люта народ,
На магілы кідаў.

Дуракі мы зусім,
Што атруце даверылі,
Па пустэчах гразі,
Вымалёўваць паверыя...

Пэ' дзіцячае...

Хто пакрэсіў аперсіны?
Хто казаў кітам нап'люй?
Хто бы-нібы нэрпы сына,
Плаваў блізу караблю?

Як яечні, як патэльні,
Я іскруся, я гару,
Цыгарэтамі гатэлі
Тытунямі салу ну...

Акуляры акіяну,
Падымайцеся глядзець,
Дзе аблокі пакаваны,
Дзе пэнснэ каму адзець.

Праткі, хованкі, засада,
І лапаты, і акуп,
Міны полю, мухі градам,
І катлета, і укроп.

Пакруціце шар марозіў,
Кінь чыпсозіў рваць мяшок,
Сам язык сьлязу наводзіў,
Пасалёны зуб сладок.

Вільня – сокі, сьпірт надзіва,
Менск пабег на вадапой,
Сьвіслач, Мінску кракадзіла,
Зьмей, Нямізе віцца той.

Котка, Кот Мэтро Сьмятана,
Так вядро куды ты той?
Паляжы ля ліхтара на
Асьвятлі ноч зіватой...

Там кругі намаляваны,
Там магілы, крыж, ато ж,
О каму наканавана!..
Пад кітай і пад япош...

(Пён Абсіжын)

Выкарышваць

Что нет што ня ні не
Кубік хлеба нісем
Нес нісем на нісеніе

Вам...

Вам посвящаю я, близкие люди,
Эти слова да и строчки свои,
Пусть как ни как а хорошее будет,
Пусть не придётся вам жызьни творить.

Эти стихи пускай сердце согреют,
Может и лишнее что то сказал,
Кто-нибудь скажет што стиль устарелый,
Всё таки прошлое только и знал.

Долго отспаривать, даже и биться
Можно про то как и что кем писать,
Мне же на мысли: что тот кто боиться,
Тот и не сможет сам правду сказать.

Лучшего всякого, здоровья, радости,
Я как могу вам хочу пожелать,
Мысли не путайте гордостью старости,
И не отвильвайте, знать, роботать...

Пра ровар

Птушка, птушка, лісапэд,
Кола, кола, дармаед,
Сьпіца, сьпіца, калесо,
Сяду? – Сяду! – Халасо!

Пад сядухай, бяз спружынаў,
Фара мігае палыннам,
Палячу ўпярод, кампутар,
Зарулюю шары Эў'квутар,
Там сыпучасьць ё гадзіньнік,
Лічба стрэліць на фатціньнік,
Там сьвяці, сьвяці сьвятло,
Лупай лупіцца зямло,
Ёсьць грыховыя трохкусьці,
Хтось падпільнвуе пэ вусьці,
Рэку рэкам, Ільле ілю,
Крылы, крылу, ногі, ныгу,
Хымік, хыміць галаву...

Коўры

Карнэплёд купляеш – здачы!
Карнэплёд набудзеш – зьлегчы!
Лук зялёны як доляр,
Лукі зеляцца даляр,
Доляр, дольляры, даляры,
А пуесьці пусто ўё
Е ні е, ня ем, паем...
- Долу доляры дзяло...

Яблыня й бяроза

Яблык яблыні, бяроза.
Тая таіць, ты плачы “ш...”
Зоя – зонізу заноза,
Холад, лёды, гарачы “щ...”

“Экспэрт”

“Экспэрт” дзе цэрква і палаты,
Дзе хаты полю, дзе завязкі,
Дзе прэміі зграшаць гарантам,
Каб казкі сталі для адмаскі,

Каб Трактар не шукаў УАЗ,
Каб дрэвы гэтак ж вар’яцелі,
Бліз людз сцанага пасьцелю,
Дзе хлеб калёны скрышыў нас,

Каб ціску знаць паміж кружляньня,
Каб высцануць бліз вод сраньнё,
Каб “Дуня” чуўшы аддаляньня,
Крый пісуар час змыла у сяло,

Бы ведаючы правіла пярчаткі,
Ці кахкі з анатоміяй наўгуль,
Спрацуючы міжмоўнае здагадкі,
Пайшла па-за прыступкамі за руль,

Мець старт на бачлівыя знакі,
Ды на прыпынкі сколаў ці трубы,
Кватэрай з'есьці чакалядкі,
А ў час за кавай піць яды...

Нафта

Нафта, нафта, скок у лес!
Шалі важаць вес!
Сосны, елкі, грэхі,
Дуб, бяроз, гарэхі..

Гнеў гародніка “завершыўся”...

Чаму пахмурныя, нябёсы?

Надвор’е ж абяцалі добрым...

Нашто дажджом спусьцілі косы

І паліваеце так шчодро?

Ага! Нахлусіла яно!

Во добра! Не пайшлі на зман...

Вы гледзіце... Мы о-го-го...

Калі пачнеце змоўчваць нам...

Дзяўчына нібы дзіч...

Дзіка-дзікая – дзяўчынка мары,

Хлусіць не павінна, а ўсьміхацца.

Сумная, з валосьсем кучаравым -
Сам хачу “хоць трэсьні” разабрацца.

Ў адзіноце кепскага няма –
Сьцяміў у апошнія я дні,
З’еўшы многа рознага дзярма
Ад сваіх пачуцьцяў, дабрыні.

Ўсё ж мужык заўжды халаднакроўны,
Я ж напэўна толькі цень яго.
Трэба засяродзіцца галоўным,
Плыць да толькі блізкіх берагоў...

Цьвяток

Цьвяток узрос
Дуроце годзе
Ён з тых палёс
Што на Свабодзе

Ня будзе кос
Ня будзе звадзьдзя
Прыедзе воз
Дасьцё йму вадзьдзя

Тэхналёгіі

Ці карэта ці мяшок
Трохкалёсны ці з двух колаў
2d множык 3d жом
Прынт CD ці LP прэсс

Пьлѣнкассэты відэон
Па балгарску ўся піла
Гумацяжнік ці матор
Электроніка гадзіньнік
Пошук трэка змотка пьлѣнак
Дзе мэтро катамі цар
Акуляры галаварыць

Матылькі у жываце...

І ўябаў Чырнобыль ўёбкам
Упісаў чужан зуёнкам

На! - навошта,
Нэ! – ныцьце.

У бары

Не мяшай гарэлку з сокам,
Сок бярозавы – бяроз,
Не мяшай у віскі коку,
Бо ўжо яблык папірос...

Газік зьгіне, кава зстыне,
Чаю чарка што бычок,
Попел попельніцу згіне
Праз напой заварку чмок...

Роджы...

Дзеці зь дзіцем роджуць дзіце,
Гора дзецкае нашкодзіць,
Так нашкодзіць, што ійдзіце,
Родзіць, родзіць, дзеце, родзіць,

Гора дзецкае не гора,
Гора горава дзяцей,
То у краме на прасторы,
То ў мэтро, як для дзяцей...

Кропка настрою .

Зцаглянім дом уздоўж рачулки,
Сьпляцём лапцё на траў ніцьцё,
І стануць “лёсы...” гібкі, гулкі,
Наўчора зьведаць забыцьцё.

Пра цьвікі...

Гвыты – гавары гаворкі –
Горка гроб губіў гальлё...
Гваты - гавары падгонкі, -
Гіру гнуў гаршку гнільлё...

Гвыт – шмат цьвікоў у роце

Гват – адзін апошняе цьвік на стукнік (стучнік)

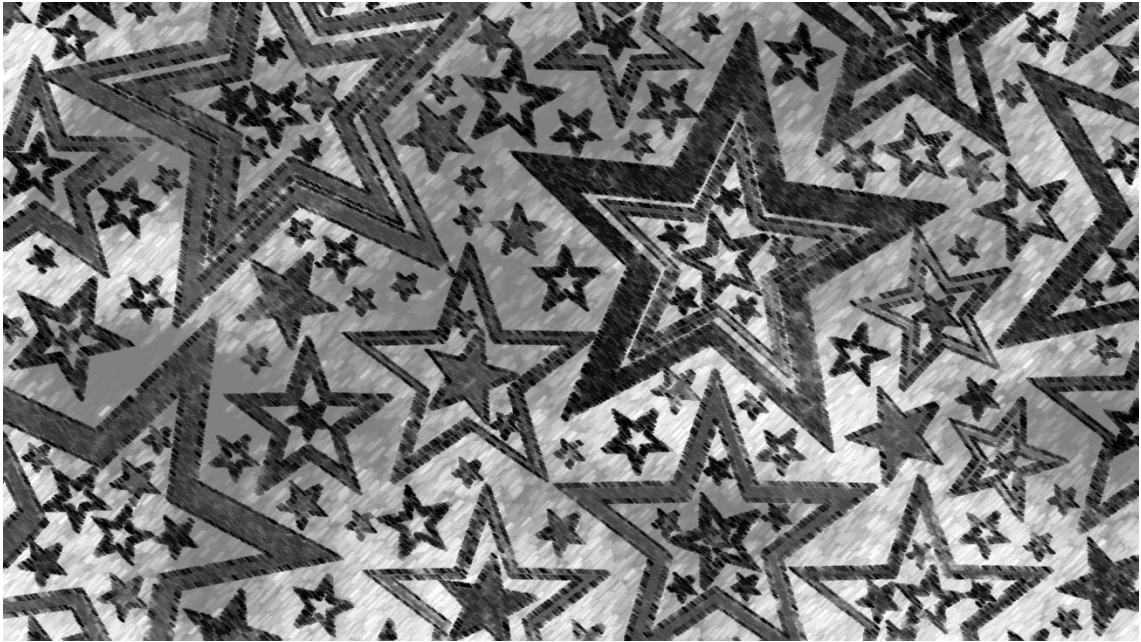
Калісьці выкладчыкам... На парах...

Я прапітаўся ўвесь дызайнам,
Нібыта гумачка вадою,
І мне усё ж ніяк не файна
Прафэсароў чуць з барадою.

Ў сярэдзіне таго стагодзьдзя
Дызайн быў рэндавым, класічным,
Рабілася ўсё на заводзе,
Было шыкоўным і практычным.

Этап апошні мадэрнізма
Тады ў сусьвеце панаваў.
Цік, Дорвін, Дрэйфус, Імз –
Лёс геніямі іх назваў.

Пішу адказ я на пытаньне.
Напэўна люта памыліўся.
Прашу малога пакараньня.
Эсэ я напісаць забыўся.

Ж ж Ё ё

Ежа наша...

Паесьці можна і вяліка,
Ды толькі меру знаць, падлікі,
А то раздашся назаўжды,
Нікшто й ня скрышыць лабуды...

Малевіч і Йкона

Малевіч і Йкона – нязлітныя словы,
Але ён прадвесьнікам быў...
Пачуў ён плямёны, пачуў ён граховы
Народу жыцьцю супраціў

Ён вугальчык наш, ён кінуты ў фарш,
Але як нікому на сьвеце,
Мы йму абавязаны йсьці як на марш –
Укласьці прыгожае квецце...

Паказоньчык

Так хочацца прыдумаць верш,
Але камусьці будзе шкодны,
Вазьмеш яго складзеш,
А ён нібы народны...

Душу камусь абудзе,
Камусьці створыць зло,
Камусьці створыць студзень
Камусьці хараство...

“Ь”

Вось якую мілу песьню,
Я пішу табе, дружбак.
Каб ты правапіс уесьніў,
Каб успомьніў
Мяккі знак.

Пакапацца трэба ў мове,
Паступова,
Бы лячэньне,
Жахі зьнікнуць у галове,
Панаблізіцца к цячэньню...

Потым сьмела,
Самастойна
Ў розных плынях ужываць,
Выкладаць яго спакойна
Каб другім перадаваць...

У Адпачынку...

Вяцёрка гуляе, ды зноў наганяе
Прыемныя думкі, на Нераньзе я.
Паблізу заліва, стучыць не тужліва,
Сардэчка маё, з татам разам хадзя.

Удвух разважаем, пра тое што маем,
Пра тое што мовім, пра тое што тоім,
Чаго не зхапае, чаго дастаткова,
Але мы сыйшліся, што родна жыткова...

Падмурак наш крэпкі, пачаў даваць кветкі
Што крокі на ўпэўна, не скокі дарэмна,
Што плачу забыцца, а ведам набыцца,
Разважна на гору па-ціху-па-скору...

1 верасьня

Вось і першы дзень вучобы
Ўзяў не так далёка старт.
Пяты курс застаўся штобы
Атрымаць дыплём і штамп.

Засталося не так многа,
Давучыцца і ісьці,
Моцна стаць на свае ногі,
Здаўшы ўсе свае хвасты.

На апошніх дысцыпльінах,
Не зяваць, падслухаць ведаў.
Потым у жыцьці далінах,
Йны знайдуць сваю патрэбу...

Зягюґя

Абюзьбемьдзіў Зягюґя сьпякюсьцьвы,
Не пайшоў да Зязюзі у ложак,
А яна абяцалка што пусьціць,
Да сваіх далекатнейшых ножак,

Да сваіх найшурпацейшых ножак,
Рок Зягюґя Зязюзю чакаў.
Сам сабескі ён зараз і можа,
Бо знайшла багацей дзівака...

Тудэмя-сюдэмя...

Як звыцкі быць
Сярод звычайніцкіх людзёў,
Быць сьметанковым маслам,
Дзеля шэрага батона,
Ці проста я вышэзна сябе стаўлю?
Хачу мець самадайку,
Зь лепшага прытона,
Калі пашэньціць, стане жонкай,
І ў мокрым ложку із кардона,
Ваткну ёй нож у селязёнку,
За тое што зьмяняе стала,
Як выясьнілася, з маргіналам...

2

Як жудча існаваць,
Калі вар'яты побач,
Жыцьмеш цьвярэзьнікам,
Бяз таннай самагонкі.

Хто даў ім права выстаўляцца?
Хачу дажыць спакойна,
А тусь нейкія падонкі,
Зьмяніць уладу хочуць раптам!
Міліцыя, бяз сарціроўкі,
Растрэльвайце, альбо за краты!
Хай там шукаюць апанэнта,
На зьмену лепшага прызэнта...

2010

Нине...

Девочка-мальчик,
Порезала пальчик,
Но ей не больно,
Зарплатой довольна,

Крутится, вертится,
В мире искусства,
Встретится, встретится,
От шедевров капуста,

Работа по вкусу,
Босс не укусит,
Вот и стишок,
Написался строшок...

Сьцёб першы

Сшытак, ранец,
Прыватны танец,
За рублі матулі,
Позывы адтулін...

Сьцёб другі

Першы ананізм,
Чэлез невялізны,
Фарбы для ізо,
Соплі і мазок...

Сьцёб трэці

Кажа штось выкладчык,
У смартфоні бачу,
Нешта я па нормі,
Дома ўсяка порна...

Сьнег...

Сьнег да долу льецца сьведкам
Іншых мейсцаў на зямлі,
Бы зялёная сурвэтка,
Выцірае дрэнь зь зямлі.

Ён напой які напоіць
Розных зёлак карані,
Раны распачы загоіць.
І тваіх і дзе сябры...

Хаос...

Жыцьцё, заўсёды рознае, жыцьцё,
Але ва ўсім цяперака хаос...
Пішы, паэт, пра золата нябёс,
Пішы, узгадвай забыцьцё.

Ніякі не апошні ты паэт,
Табе разгадаць зарагляды...
Зямля чакае ўсё парады
Там дзе віруецца Сусьвет.

У маладосьці дзіваком...

Дзе нарадзіўся, там – радзільня.
З садка дзіцячага стаў люд прымаць.
Дзе школа – розум абудзілі.
Дзе ВНУ – на хлеб вучыўся зарабляць.

Раён – мая гулянак плошча...
На піва грошы ад бацькоў...
Завуся тым, хто мае што захоча,
Апёка – ад усіх бакоў.

Патрэбна самастойна працаваць...
Дурноту кінуць... Маляваць дыпылём...
Ды рвецца сэрца пабываць
У маладосьці дзіваком...

Прышпільныя плямкі...

Марозіва – ужо старое слова,
Яно пашырана ў дзяцінстве.
Чыпсозіва – для рта бы дровы,
Пад піва падыходзіць у адзінстве.

Дзяцінства пераходзіць у юнацтва,
Ужо салодкае паменей прэ.
Салёнае заўжды было багацьцем,
Нат' голуб гарадскі жарэ...

На памяць...

Р. Барадуліну...

Паэта вялікі, народны,
Вы сваёй Беларусі душа,
Радок ваш жывучы і годны,
Хоць развучаны мовіць, чытаць.

Ніколі мы вас не забудзем,
Як ніяк не пакінем мы край,
Жаданьні ўсе вашы адбудзем,
Хоць сышлі вы далёк небакрай.

Настаўленьне...

Хоць па крыві, рэлігіі, па роздумах,
Мы не падобныя у чымсь на вас,
Усім палеглым за мяжой народам там,
Заклікну – калі ласка, знайце нас!

Не ўцягвайце у полымя дурных падзей:
Вайну, тэракты, бітвы, ліхадзейства...
Свайго мы шмат чаго згубілі і надзей
Узьняцца нашаму цяпер – маленства.

Неба над краем...

Кожны змагаецца сам са сваім,
Кожны з краінай у сэрцы жыве,
Нехта нясе, нехта змоўк назусім,
Нехта пра гэта раве.

Можа напраўдзе так яно й трэба,
Кожны належыць свайму меркаваньню...
Толькі нашто падзяляць тое неба?
Богу у ім панаваньне...

Брыд... Параноя... Прыдумовасьць...

Дзе цяжка цяжка дыхаць мне ад дыму,
Дзе сьпіртам гаснуцца трывогі,
Там мары месцяцца уздыму,
Пачуцьцяў, волі, перамогі,

Мне сорамна казаць пра гэта...
Дзе не сапраўдная заможнасьць,
Там шчасьце простага паэта:
Брыд... Параноя... Прыдумовасьць...

Хістаньні ў людзях

Вось чалавек зямлі сваёй,
А той захопнік, раб нябёсаў...

Жыве жывінай каранёў,
Другі галактыкамі лёсам.

Нармальны першы звычайны бо,
Другі вар'ят, бо поруч зь ветрам...

Калі прыдурка панямо,
Адхінем вартае мы рэтра...

Так і лятае ён свой век,
Як храм які крыжоў не мае...

А той, папросту, ад патрэб,
Ад сьмеху, працы памірае...

Усо

Усё ад натхнення далася,
Іскра праскачыла ад высяў.
Усё каб лягчэй нам жылося,
Каб Шчасьце і Сьвет не зьвяліся.

Ў разьвіцьцё б...

Хутчэй памкнуцца ў разьвіцьцё б,
Хутчэй бясконца б разьвівацца!
Яно кароткае жыцьцё...
Самім сабою заставацца.

Не лянавацца, працаваць,
Трымаць свае ва ўладзе сілы,
Пазбыцца нешта неяк знаць,
А ведаць важныя ухілы.

Псаваць былое аніяк,
Рабіць усё каб паважалі,
Прыбраць не вартае “юнак”,
Пустыя знікнуць разважаньні...

На вайсковую тэматыку...

Можа мы наіўны,
Толькі паслядоўны!
Ведаем навіны,
Ворага пагоны!

Гібкі да запугаў!
З пьсіхікай устойнай!
Мужнаю напругай
Будзем Край адстойваць!

Кінуць бы дурное,
Толькі, як за Волю,
Вогненнай гарою,
Абарону ўзброім!

Мы за Незалежнасьць
Мірнага мяча!
Будзе што належыць
Катам, палачам!

Беларусь мы любім,
Дзе спакой і ціш!
Мы яе ня згубім!
Знай, абараніш!

Кніга...

Якая кніга ёсьць люстэрка
Усіх астатніх знаных кніг?
Яны бы лісьцем па-на Дрэўку,
Яна ж галінкамі да іх.

Завецца Бібліяю мо’?
З Яе жыва літаратура...
Пасланьне Божае дано,
А мы жывем макулатурай...

Крыж...

Асоба заўсёды жыве пад наглядам
Бацькоўскім сяродкам і знаных сваіх...
Таксама й найважных асоб, людзю ўлады.
Да іх іерархія й месца да іх.

Ня трэба змагацца, стуцаць па мэталё,
Са сьмецьцем мяшаці усіх, аднаго...
Жыві знай цьвяроза сваімі мазгамі,
Ідзі лепш туды дзе аддаш ты сьвятло.

Спадзеў май на лепшае, станься, спрацуй,
Ніяк не руйнуючы нечага інш.
Свой талент прыродны пазнаўшы мацуй,
Свой кошт жыцця знаючы, крыж.

Гець!

Я хутчэя назіральнік,
Чым дзялец, ратай,
Трэба кнут узбуджкай, пранік,
Трэба і вада.

Вершы можа як старога,
З нараджэньня бо стары.
Зьведаў, зьведаць шчэ' дурнога
Ды давалі мне цукры.

Штамп стаіць што хворы,
Ды здаровы, зіхацець,
Буду дзень каторы,
Кветкай ружавець.

Любімай...

Любая, ня любая,
На наяўнае цяпер,
Не турбую клубамі,
Барамі, кафэ,

Проста так кахаю,
Бяз спружын канапы,
Песьні патыхаю,
Фота ды нататы.

Па мужчынску маю
Да цябе пчуцьці,
Вершы напяваю,
Блізкія сугуччы,

Прыдумляць ня буду,
Можа нам не поруч,
У чаканьні цуду,
Быць з табою побач,

Шчыра, краю шчыра,
Веру, лепшым бокам,
Супадзем шпацырам,
Супадзем мы вокам.

Маю моц і волю,
Толькі счэрпаў разам,
Як ішоў я полем,
Да цябе са сказам.

Нечага чакаю,
Поўны у развагах.
Я шматкроць кахаю,
Дрэнь мо' што увага...

Крант

Апынуўся крант пад градам,
З будпляцоўкі ўсе ўцяклі,
Йдуць лядзіцы вадападам,
Лужынамі па зямлі.

Злуе неба люта людзям,
Што зямлю распрадаюць,
Пад жыл'лё. Пад свойскі будзень.
Хоча іх к сабе вярнуць.

Да сваёй адное ўлады,
Змогі ўсёму быць бажніцай,
Нам усім даваць парады,
Хто ўсяго пасьпеў забыцца...

Выходныя...

Ась а асалоднага...
Быў бы большы будзень,
Вартасьцю выходнага...
- Гэта глупства губіць...

Гразь...

Памакнула ў сум,
Паказала месца –
Парсюка да гумн,
Там яму і грэцца.

Не сказаўшы тлум,
Прывязала сэрца.
Хай папаліць гум...
Хай гарэлкай льецца...

Гэта – ваша казка,
Гэта – ваша шчырасьць.
Мужыка як маску,
Іншага каб выдаць.

Хлопцы, як раздаты,
Дзеўкі - спажыўцы,
Нават без памады,
Зьмяняць аґурцы...

Ворагу...

Хай не тое гэта слова,
Хрэн які палез у душу,
Будзе тутака гатовы,
Будзе пьнём ушчэнт разтрушчан.

Мне рашаць, што зьлева, справа,
Хай ярчэй спрабуе выраз.
Маю гонар, маю справы,
У нябыт, у зьнік ня кінусь.

Пра сям'ю

Як стук
Гаспадар,
Ёй з рук
Дарца мар...

Як звон
Гаспадыня,
Йму сон
І вяршыня...

Іх дзеці й
Род падоўжвць...

Там сэрцы й
змовяць гожа...

У мастацтве

Дзяўчыны ў мастацтве –
Бяз вышуку маралі.
Мастацкае хлапецтва –
Гідоту ў маляваньні.

Ад выбару кайфуюць,
Штось новага заліць...
Настолькі ўсё шліфуюць
Прынцэсы, каралі...

Не трогае мяне,
Ні песьня ні выява...
Такі расклад кране
Жыцьцё каму забава.

Пра сябе і паэзыю

Я ў паэзыю ўвайшоў
Не сваёй патрэбай.
Хай сабе не галышом,
Але так патрэбна.

Хай я тлусты, не худы,
Я расчараваны.
Я пісаў не для лухты –
Гэта мае раны.

Штосьці можа не далася,
Штосьці можа вельмі.
Хай і мне і вам прыйшлося,
Буду і далей

Бавіць вас вяршмі сваімі,
Буду, думу, многа.
Толькі каб не прыкусілі,
Хворы мо' я з Бога.

Слабасьць

Пауціхлі паэтычныя амбіцыі...
Здаецца ўсё што мог сказаў...
Сбпякота на двары паліцыяй,
Праблемам зрок накіраваў

О гэта творчае аблічча...
Не забірай мяне ўсяго.
Усё астатняе улічвай,
Ня станься вельмі дарагой...

Спроба паэмы...

Зараз вам распавяду
Пра звычайны сябраў вечар,
На паперу адвяду
Час як проста моладзь енчыць.

Сам, гуляючы ў раёне,
З Анатолем піва піў,
У кавярні “Порта” цёмнай
Піцу еў ды весяліў.

Стрэліся ля “Гіпа” мы,
Мокры сьнег у вочы б’е,
На каляды бяз зімы,
Студзень поўдзень шостае.

Доўга там сядзелі мы,
Пра Сусьвет там разважалі,
Новы год як правялі,
У каго пад што тырчалі.

У більярд затым пайшлі,
Кожны шар закатаў гоцкі.
Нічыя, бо сваякі,
Бо гулялі мы у рускі.

Недалёка крама “Вэлкам”
Там купілі зараджайку,
Толя піючы гарэлку,
Тэлефон згубіў нажальку.

Да мяне мы забяжалі,
Мой “Самсунг” стары аддаў,
Толькі ўсё ж такі да жалю
Ён ужо ня працаваў.

Нечакана потым Дзіма
Мне патэлефанаваў,
Кажа – хата нелюдзіма
На вячор к сабе пазваў.

Ўзяўшы некалькі сот тысяч,
Пазваніў Гарэльку, Максу
Каб прыходзілі адвіснуць
Забяжаці у “Магдональдс”

Папрасіў мяне Зьмітрок
Гэта ў прынцыпе й хацеў ён
Вось такі ён быў хітрок
Каб туды й да йго зьляцеў я.

Я прыйшоў, а там і чэргі,
Ды такія, што халера.
Пльюнуў, ва “Оў – Ес” манэўрам
Піва ўзяў нольпятак зьверам.

Макс прыйшоў і Коля ў хаце,
Дзіма сумны штосьці неяк,
Мама йго ў гасьцях, а Базя
Ўжо сьмяецца як афэлак.

Ігар вучыць дома ўрокі,
Так экзамэны заве,

Нашы звычкі і парокі
Прогай бача ў галаве.

За віном я пабяжаў,
У кіёск за чакалядкай,
Што пра што хто разважаў,
Філасофію Дэкарта...

Песьні розныя папеўшы,
З файным той гітары драйвам,
Чыкунбургеры паеўшы,
Вечар скончыўся Макдрайвам.

І, вярнуўшыся ў жылло,
Так і зьнікнуў гэты дзень.
Можна й не пісаць было
Гэты лішак, драбядзень...

Чай

Нешта чаю я ня п'ю
Гэта ж пэўна кепска
Часта каву сяк прыму
Палюбіў з маленства.

Шчэ курэц я шчас заядлы
Трэба браць кідаці
Прыйдзе часу сяк па яды...
Хоць не тата й маці...

Каты...

Котка
Кошка
Коця
Кот

ь ь

Ясень пень...

Стрэўся ясень між дамоў
Вуліц сотню перакрыў
Ясен ясеню сто моў
І на што хто як курыў
Ягад хто на што спытаў
Як рука на крок ці пыл?
Як рука? Ці Крапіва?
Як рука? Ці пілава?
Як рука? Ці крыў нарыў?

Беларуснефть

Вот с бензином калькулятор,
Вот по рации диктатор,
Дал за тачку всю зарплату,
Театральн. Акумулятор.

Пузырок

Уровень (ру)

Шпанга (бу)

Правила (иа)

“ – Свой, тутэйшы...”

**“ – Вось, сваімі рукамі, сваёй яблыняй
зрабіў...”**

Паспарт

Панскі пашпарт – “не прашпэкт” –

Панскі пашпарт “хатца”.

Свойскі паспарт – “не прасьпект” –

Свойскі паспарт “цаца”.

Песьнястворца...

Які́ музы́ка

На́м ігра́е?

То́ пэ́ўна

Кры́кам надара́е???

Музы́ка, - му́зыка ці́ не́?

Праста́к ці́ ге́ній галаве́?

Я́ – Не́

Трусы

Мэталёвыя трусы...

Хуй крыві, зуі крысін...

“Чуджэ’ц”

Зажигалка, зажигалка,
Вот и весь шансон я спел,
Зажигалка, зажигалка
Всё, пиздец, я неудел.

Запальніца, запальніца
Вось увесь шансэ я сьпеў,
Запальніца, запальніца
Ўсё чужэц я дзею дзеў.

Гукі з тэатру...

Паджарця пэйджар!
У рэжысэра джар!
Паветра сьвежар
Вярціць апшар!

Валюта...

Зайчыкі,
Грыўні,
(рубаля)
Рублі.

Траньсіверу

Такі куток на лёс наплёўся,
Хтось змовіў "абы ня было"
Прыйшлось народу "познаёцца"
Прыйшлось мярэць пад радыо

Пад маніторам тая "клава"
Пад маніторам і "гарбок"
Тут і шкапы і кранты дбалі,
Але кудысьці "- ён уцёк"...

Эт..

Паэ'та, по'эта, паэ'т
Паэ'тка паэтэ'сса э'т?

Бойка

Упісалі у ліцо,
Пескагліністы савок,
З рота правілі яйцо,
Дых пыталі які рок,

Сьлёзы соплі і пыхло,
Пальчык правае рукі,
Сельска зьведала жыл'ло
Коту туліца ў каткі...

Правілы...

- Ты бываўшы ў рэстарацыі
- Ты ўсяго патроху,
Ты бываўшы ўгосьцем нацыі
  - Мяса у картоху,
Ты бываўшы на прагорсьця
  - Семка, блін, алея,
Выпіўшы бяз госьця
  - Салка халадзее,
Ты бываўшы катам
    - Нешта запячэцца,
  - Ты бываўшы здатам
    - Скажаш як нальецца,
  - Цукар мчэй цукры
  - Солі той ня сьпіцца,
Сьнегі і вятры
  - Дзе пылінка львіцца...

Пра коньніка...

Туль дзе сланы і бігімоты,
Арангутангі, іншыя з жыцьця,
Лятуць надзвычай самалёты,
Плывуць кудысьці параходы,
У космас мкнуцца ўсюляходы,
А коньнік конскага быцьця...

Чуваць...

Счуль, ніхто зь іх не лялотнік,
Ды ніхто ня гонячы ад спраў,
Толькі, робяць нейкі “злотнік”,
Справу мэдную дзяржаў.

(Херату)

Сьлінка...

Яно бы кошачак, зьнікае,
Але кашамі прыліпае...

Уноч штось когаць вырашае,
Кашакі меж'жу, кот з адчаем...

Ёсьць шмат адзеньніцамі шорстка,
Каб панначка кідала жорстка...

Ды розум маючы акторскі,
У вочак грэнкі і бялёскі...

Сумую петую цікавасьць,
Як адчуваю зараз сталасьць...

Падцёрлі сраку...

Мне інакш падцёрлі сраку,
Мне інакш задок падцёрт,
Лепей быць ва ўсім вар'ятам,
Чым вар'ятам на кравок...

Мачаны...

Абсікун,
Абасрун,
Сруль,
Мочашнік.

Стрэльба...

Стрэльба, стрэльба,
Кулямёт

Трэба, трэба,
Скурай мрот...

Зварот

Гавары...

Кажы...

Каварі...

Говорі...

Дзяды

Загляне сонца

Пяtroвай водцай...

Магілы гной

Спугнуць травой...

Дзядовы горы

Мора, зоры...

Камусьці не дык заплаці,
А мне ж як звыч туды ісьці...

г. Крыў

Каір,
Крыт,
Кіпр,
Крым,
Крыў.

Сьняданак

Пракашляў пярловую кашу,
Бо еў я пярчона салёнай,

Ўзгадаў кіўбасу “дарагашшу”

Гуркі на талерцы асобнай,

- ТВ там усім гаварыла...
- Тупым галавам пажурыла...

Яечня

Яйка, яйка паджарок,

Луста ботана ў прыкус,

У бальніцы баландок,

Значыць глыбка беларус.

Адзініца

Сто адсоткаў адзініца,

Дакапаўся – адзінок.

Мне цьмар ночы ссадкай сьніцца,

Сон находзіць на ўявок...

Вырас па-за люст кватэры,
Поле лепей долаў, дзьвяр,
Ці эфіры, ці этэры,
Ток, такі быў чэргу зьвяр...

Ёй

Падары прыгожай “Коні”
Кон на будучыню, сьвіст,
Будзе скон і розны ролі,
Будзе любамі старшыст...

Хай няхай нахабна нада,
Хай забольшаны імгуст,
Суцяшы пераканадай,
Вер насустрач ветру вуст...

Пра Паднябесную...

Адкуль узянікла назвачка Кітай?
Быць можа з словачка “няхай”?
Так можа й грэх увогуль думаць...
Чаму ж свой нос у справы сунуць?

Запаланіць усю плянэту хочуць,
Усе заводы што бармочуць.
Мы гэта ім не прададзім,
Бо ўсё у іх супроць гадзін...

Ласасінае гняздо...

Зімовы восенню платок
Павіс за вокнамі Зьмітра.
Балкончык, кава йго, дымок -
Палю айчыны Лакі Страйк.

Ён сябра мой, ён за сыцяной

Глядзіць на Джулію ў ВК.

А я сяджу і супакой,

Ужо забыў пра Пазняка.

Славутая кватэра гэта,

Яна заўжды усіх вітала.

Актораў, нарыкаў, паэтаў

Ды матэматыкаў злучала...

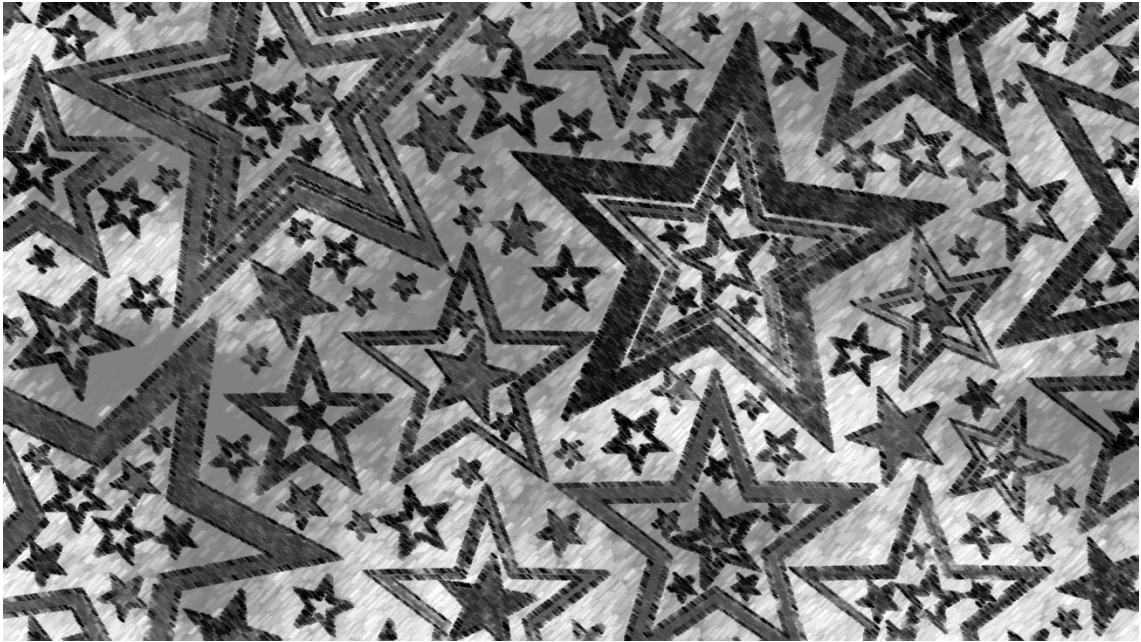
Антылёпа...

Людзі есілі работай

Плену глытаму па край

А шалёна антылопа

Йшла вэрблюду ікай рай

Дз дз Дж дж

Пэр. Высоцкага

Я не люблю фатальнага сыходу,
Ад жыцця я ніколі не стамлён.
Не даспадобы бне любыя поры году,
Калі вясёла не запеў, не распавёў.

Я не люблю адкрытага цынізму,
Ў васторганьне ня веру, і яшчэ –
Калі чужак чытае мае пісьма,
Зазіркаючы мне цераз плячэ.

Я не люблю, калі – напалавіну
Альбо калі гаворцы далі спын.
Я не люблю, у сьпіньне страляніну,
Таксама стрэлаў пад насы.

Ня любы сплетні ў знаку вэрсій,
Чарвей сумнёву, ўзнагарод іглу,
Альбо – калі заўсёды супраць шэрсьці,
Альбо жалезьзем па-на шклу.

Я не люблю упэўненасьці сытай, -
Хай лепш зламяцца тармаза.
Балюча што “пашана” пазабыта
Пашану мае мілюзга.

Калі я бачу зломаныя крыльля –
Я не жалюся, й неспраста:
Я не люблю насільле і бязсільле, -
Жаль толькі паўшага Хрыста.

Я не люблю сябе калі я трушу,
Жалобна мне, калі нявінных б'юць,
Я не люблю калі нізаюць душу,
Наўпрост калі ў яе пльююць.

Я не люблю манэжы і арэны,
На іх мільён мяняюць па рублю,
Хай абяцаны далей зьмены –
Ніколі гэта я не палюблю!

Пэр. Есеніна

Не кахаеш ты мяне, ня грэеш,
Няўжо нямнога не прыгожы я?
У твар не глядзя ад жаданьня мьлееш,
На плечы рукі пакладзя.

Маладая, з пачуцьця аскалам,
З табой я не пяшчотны і не злосны,
Распавядзі, якіх жа ты ласкала?
Якія вусны помьніш? Чыі вусны?

Я ведаю – яны прайшлі, як цені,
Не дакрануўшысь тваяго вагню,
Усякім ты сядала на калені,
А зараз на маіх, на караню,

Напаўзапльюшчаны хай твае вочы,
І марыш ты аб камь-небудзь другім,
А я ж кахаю цябе гэтак ж збочна,
Згразаючы ў мінулым дарагім.

Гэты пыл не называй ты лёсам,
Легкадумна разгарэўшыся запал, -
Як раптоўна суплялі нябёсы,
Гэтак ж усьміхнуся, мінаваў.

Да і ты пайдзеш сваёй дарогай
Распыляць бязрадасныя дні,
Толькі нецалункавых ня трогай,
Толькі негарэўшых не мані.

І калі з другім па гораду ускрайку
Ты пайдзеш, бармоча пра каханьне,
Можа быць, я выйду на гуляйку,
Сустрэну зноў цябе на мілаваньне.

Адварнуўшы ад другога свае плечы,
І нямнога нахінуўшы ўніз,
Ты мне скажаш ціха: “Добры вечар...”
Адкажу чамусьці: “Добры вечар, miss”.

І нішто душы не расхваляе,
І нішто ня змусіць задрыжэць,
Хто любіў, той больш не пакахае,
Хто згарэў, того не разажжэць...

Пэр. ULIS

Где найти тебя?
В городе тьма.
Не пойду туда,
Бог спаси меня.

Где разбиты дома
Я читаю твоё письмо.
На бумаге – слова,
Пуль вокруг зло.

Говоришь – придёт время,
Отдохнёт каждое племя.
Вражда и лезни –
Не жди заграничных гостей.
Голод и болезни
Убивают наших детей.

Когда Империя будет убитой –
Где будешь ты, с каким то?
Чьё держишь оружие, мой повелитель?
Какой толпа – твой властитель?

Что потом будет тут?

Кафе иль тюрьма?
За подарок твой
Не благодарю тебя.

Залиты кровью баррикады в моих снах.
Перекрёстки улиц. Войны гражданской страх.

Говоришь – придёт время,
Отдохнёт каждое племя.
Поезда на север,
Поезда на восток.
Рейсы на курорты,
Где заборы проволоки.

Когда Империя будет убитой –
Где будешь ты, с каким то?
Чьё держишь оружие, мой повелитель?
Какой толпа – твой властитель?

Пэр. Набокава

Я выляпіў са сьнегу вялікана,
Жцьцё йму даў ды на калядну ноч
Табе, ў палі, цераз мара туману,
Я, грозны майстар, выпусьціў на кроч.

Над ім ляцелі вораны як мухі
Над галавою беллага быка.
Яго ня в'югі зьдзейсьнілі, ня духі,
А толькі загрубелая нудзьга.

Сьляпы, мармур бы, блізіўся ён мейсцу
Ішоў, цудоўны, бы зіма.
А паляўнічыя вандруючы па лесе,
Як увідалі, забалела галава.

Але вось ён крануў твайго канчатку
І затаіўся: край у квеці твой,
Ты шчасьліва была, дышала напачатку,
Вясна была ў краіне той.

Лягка, праста, з душою шалкавістай,
Ты ў сонечнай скальзіла цішыні
І новаму папутчыку так чыста,
Ты мовіла паважна пра мяне.

І перад гэтым сонцам адыходзя,
Паняўшы, што спаборнічаць нізя,
Мой сум растаў сказаўшы годзя,
Ўсёй сіньню весняю скразя.

Пэр. Байрана

Адчула шчасьце, - й я б павінен шчасьце
Пры гэтай думцы ў сэрцайку пачуць;
Да лёсу тваяго гарачага прычасьця
Ў ва мне ніхто ня моцы прамінуць.

Ён гэтак ж шчасьліў, выбраны табою –
Ды як становішчу яго зайздросьчу я!
Калі б ён не кахаў цябе – стралою
Бы стрэльнуў і атпомшчыў я!

Зьнікаў ад рэўнасьці і мукаў,
Пабачыўшы дзіцёначка твайго;
Але ж з усмешкай ён падаў мне рукі –
І цалаваць я шчыра стаў яго.

Я цалаваў, стрымаўшы ўздых нявольны
Таму, што на айца падобны быў,
Але вачыма, - на цябе падобны
І ўдоваль мне каб я яго любіў.

Бывай! Пакуль шчасьліва ты, ні слова
Наперакор не пасылаю лёсу тваяму,
Вось жыць, дзе ты... Не, Мэры, не! Там
знову
Ўсё здасца значным сэрцу маяму.

Дзівак! Я думаў, справаў ком юнацкіх
Зьніштожыць ганарлівасьць і гады.
Ды што ж: цяпер надзеі нібы цацкі
А сэрца гэтак ж б'ецца, як тады.

Мы ўбачыліся: Ведаеш, без хвалявання
Страчаць ня мог я позіркаў тваіх:
Але ж ні словы, й рукі на спатканьні
Ня выдалі схаваных мук маіх.

Ты ўважліва у твар мне паглядзела;
Вось толькі валаным здавалася яно.
Быць можа, прачытаць ты ў ім пасьпела
Спакой адчаю аднаго.

Ўспамінам прэч! Хутчэй міні
Рай сьветлых сноў, юнацкіх сноў нябесьсе!
Дзе ж лета? Згаснуць хай вагні!
Го сэрца, змоўкні льбо' разьбейся!

Пэр. Талкуновой

А час цячэ, не прыпыняе ход,
Бяжыць, ідзе, ніяк не адварот...
Нам супыніць, паскорыць не дано
Што ёсьць, што будзе й што было...

(Заляжалы пэраклад)

Тоўсты цёмны сядзеў на пэрсідскіх важкіх
дыванах,
Ва паўцёмнай няпрыбранай зале,
Нібы ідал, з брасьлетами, у завушніцах, цэпах,
Толькі вочы йго дзіўна пылалі...

Пэр. Пугачовай

Я пакуль вам яшчэ не скажу
Гэта страціць наўрад ці магчыма
Гэтак далася жыцццю майму
Справаў ком мне палёг на плячыма

Не скажу вам я дапабачэньня
Ўсе спатканьні ў мінулым дайно
Я згубіла усяка значэньне
Што ніжэй што вышэй нам дано

Час цячэ скрозь пальцы кроплямі вады
Зь мінага няведама куды

(Жыціе цячэ скрозь пальцы як вада
Зь мінага йго ў будучынь хада)

Не скажу я усё што выдатна
Што усё так далось' як калісьці
Хай ніжэй нахінацца нястатна
З-за грахоў мне уверх не зацьвісьці

Скажу але вам прывітаньне
Заўтра будзе што ціха спакойна
Знайду ўсякае адпавяданьне
Хто пазбавіў мяне ад палоньня

Пэр. Брэгвадзэ

Я яшчэ не пасьпела прайсьці сваю восень,
А ужо сьнегапад ля варот запысьціў.
Ён надзеі мае як дарогі заносіць
І гразіцца прыбораць панамной небасьхіл

Сьнег будзь ласка занят,
Не падзі мне на косы,
Ў дзьверы сам не стучы,
Ля варот не мяці.

Сьнег будзь ласка занят,
Вось жанчына папросіць,
Увяданьне яе памажы абыйсьці.

Не сьпяшы сьнегапад, я яшчэ не гатова,
Ты яшчэ не пасьпеў маю душу смуціць.
Несказаную боль лебедзінага слова
Не табе, а яму я хачу прысьвяціць.

Я яшчэ упаду аб тваю непазьбежнасьць,
Завіруха сіньня запароша мой дом...
Я прашу, сьнегапад, дай магчымасьць
прынежыць,
Не закуй халадэчай каханьне і льдом.

Пэр. “Кувалда”

Машына-бэтонка мяшае бэтон
Адзел мураваных жарэ самагон
Прараб Пятровіч во як жраў
Спаць зьмясьціўся у бэтонцы
Электрык Сыцёпа пуск нажаў
Ўсё аддаў дзеля тушонцы
Адзел мураўнічых жарэ самагон
Ў бэтонамашыне крыві сумяшчон
Цеста зь мясам агніво
Тут ужо на стройцы данасьць
Гэтым смачным тушнівом
Малаціна захаплялася
Бэтонамашынка – пітво без упынку
Бэтонамашынка – зьніштожым людзінкаў

Пэр. Гумілёва

Мне ніяк даспадобы ўся томнасьць
Вашых скрыжанных рук,
Нетаропкая ваша саромнасьць,
І зьбянтэжаны спуг.

Гераіня раманаў Тургеньнева,
Вы надменны, пяшчотны й чыстотны
Ў вас так шмат нячырвонаасеньняга
Ад алеі, дзе кружаць лістоты.

Вы ніколі нічому ня зьверыце,
Перад тым як не пераправерыце,
Вы нікуды далёк не пайдзёце,
Коль на мапе шляхоў не найдзёце.

Й вам чужы той бязумны ахотнік,
Што, падняўшыся ўвысь на скалу,
Ў п'яным шчасьці, ды ў сумнай дурнотні
Прама ў сонца пускае стралу.

Пэр. Пушкіна

Бура мглою неба крые,
Віхры сьнежныя круця;
То, як зьвер, яна завые,
То заплача, як дзіця,
То па даху завятшалым
У саломе зашуміць,
То, як путнік запаздалы,
У аконьне застучыць.

Наша ветхая дамінка
І самотна і цямна.

Што жа ты мая старынька,
Замаўчала у вакна?
Можа буры завываньнем
Ты, мой сябра, стамлена,
Ці у дроме пад жужжаньнем
Сваяго вярцэрана?

Выпям, добрая сяброўка,
Вернай юнаці маёй,
Выпям з гора; дзе ж кухоўка?
Сэрцу будзя весялёй.
Спой мне песьню, як дзівічка
За вадой уранку йшла.

Бура мглою неба крые,
Віхры сьнежныя круця;
То, як зьвер, яна завые,
То заплача, як дзіця,

Выпям, добрая сяброўка
Вернай юнаці маёй,
Выпям з гора; дзе ж кухоўка?
Сэрцу будзя весялёй.

(Другі заляжалы пэраклад)

Ты і ноч, як дзьве сястрычкі,
Чорны бархат ваша ўбранства.
Дзьве ад божанькі царычкі,
Ў вашых жылах слодка ядства.

Я пашкоджан гэтым ядам,
Ён каханьня твой сладок.
Мы адгэтуль, толькі радам,
Нібы люду той цянёк.

Ты амаль, мяне крануўшысь,
Ўздыхам лёгкім сну далась.

Ў шаль усходу завярнуўшысь,
З супакоем супьялася.

Мы з табой, як поўнач поўдзень,
Дзень і ноч, вагонь і лёд.
Як пачнем у ложку возень,
Неба кідае прыгод.

Пэр. Іры Сакавец

Ты пракінесься ў цёплым пасьцелю,
Шчэ панежысься можа хвіліну...
На сталі – каляровы пастэлі,
Намалюеш малюначак дзіўны.
За вакном навальніц арыёза...
Б'е вада восені з-пад артэрыі.
У стамленьні ад шэрае прозы,
Фантазуеш на чыстай паперы.

Алегорый уладніца й спэцый,
Супраць бэла-чарнюткіх экранай,
Ты па-ранкаву бледна йнтэрмэцца
Ясным пішаш і пішаш шафранам,
Пацалуначкі зарыва з хвалямі
І салодкай расы – амарантам,
Аksamітам ванілі духмяньлівай –
Ледзьве бачныя зор дзіяманты.
Адгукнецца гадзіньнікам восем
У Імпэрыі вэтру й туману...
А дзесятай хвіліне па-восені
Ты жывеш летам намаляваным.

Пэр. Крылова

Уж колькі год сыцьвярджалі шыру
Што дробна й шкодна прыўкрашаць;
Ды толькі ўсё ня ў прок,
І ў сэрцы гаварун заўжды знайдзе куток.

Вароне дзесь бог даў лусьціцу сыру;
На елачку Варона узыйдзясь,
Была паесьці зранку вельмі захацясь,
Ды залятучылась, а ў роце сыр трымала.
На ту бяду Ліса непалдалёк бяжала;
Раптоўна сырны смак Лісу перапыніў:
Лісіца бачыць сыр, Лісіцу сыр вабіў.
Плутоўка к дрэву цыпкамі падходзіць;
Вярціць хвастом, з Вароны воч ня зводзіць
І гаварыць так слодка, крых дыша:
“Галубушка, як хараша!
Ну што за шыйка, што за вочкі!
Распавядаць дык праўд сказочкі!
Якія пёрушкі! Які насок!
І, праўда, як анёла галасок!
Спой, цьвецік, не саромсь! Калі, сястрыца,
Пры прыгажы такой і пець масьцеравіца, -
Ты б царава была птушыца!”

Казатае з пахвал страпнулася галава,
Ад радасьці ў вальлі дыханьне сьпёрла, -
І на прывецьлівы Лісіцыны слава
Варона каўкнула ва ўсё вароньне горла:
Сырок прыпаў - а зь ім была плутоўка такава.

Пэр. Блока

Перад тым як зьнікнуць, не вярнуцца,
У сабе шчэ раз усё пералічы,
Лепей крыўд пазбыцца, усьміхнуцца,
Чым да шчасьця выкідаць свае ключы.

Пэр. Хармса

Маё кахаць
Цябе таемнасьць
Брыво трываць
Гатова вечнасьць.

Мінуць гады
Міне каханьне
Ды нікагды
Брыву спатканьне.

Усё забыў
Цябе пазнаўшы
Стаў між забаў
Засумаваўшы

І пры сьвятле
Мне ўжо пагана
Адказваў: не
Я кожнай пані.

Другі пэраклад Хармса

Бура мчыцца. Сьнег лятае.
Вецер вые і сьвістае.
Бура жудасна раве,
Бура дах ад хаты рве.

Дах згінаецца, грахоча.
Бура плача і рагоча.
Злые бура бы зьвярына,
Лезе вокнамі, дзьвярыма.

Пэр. Іванушак Інт.

Пух таполяў, жарка, ліпень
Ночы такія зорныя
Зразумей, цалунак першы ліку
Для каханьня ўзорнага

Пух таполяў, жарка, ліпень
Ветрык лунае небу
Толькі твая вера комусь зьнікла
Ты чакаеш сьнега

Пэр. Маршака

Паненка здавала ў багаж:

Канапу,

Валізу,

Ды свой сакваяж,

Карціну,

Пляцёнку,

Кардонку

Й сабачку падобна пярсьцёнку.

Паненцы на станцыі далі

Зялёныя сьпісы ў якіх напісалі

Атрыманы, ўжо як, багаж:

Канапа,

Валіза,

Ды той сакваяж,

Карціна,

Пляцёнка,

Кардонка
Й сабачка падобна пярсьцёнку.

Вось рэчы вязуць на пэрон.
Раскідваюць прама ў вагон.
Гатова. Зьмясьціўся багаж:

Канапа,
Валіза,
Важкі сакваяж,
Карціна,
Пляцёнка,
Кардонка
Й сабачка падобна пярсьцёнку.

Ды толькі адладзіўся гук,
Зьбяжаў той кудысьці шчанюк.
Заўважылі блізу мястэчка:
Зьявілася ў месцах пустэчка.

У распачы лічаць багаж:

Канапа,

Валіза,

Яе сакваяж,

Карціна,

Пляцёнка,

Кардонка...

- Спадарства!

Мая ж дзе сяброўка?

Бах, бачаць: паблізу кружлякаў

Ўскалмачаны велькі сабака.

Займелі яго – і ў багаж,

Туды, дзе ляжаў сакваяж,

Карціна,

Пляцёнка,

Кардонка

Сабочка была дзе пярсыцёнка.

Прыехаўшы ў пункт прызначэння,
Насільшчык на то дачынення
Вязе на цялежках багаж:
Канапу,
Валізу,
Увесь сакваяж,
Карціну,
Пляцёнку,
Кардонку
Й сабачку падобна пярсьцёнку.

Сабака такі зарыпіць.
Паненка вазьмё закрычыць:
- Дурныя! Нягоднікі! Ёроды!
Сабака ж ня тою пароды!

Шпульнула йна ўзяла валізу,
Канапу ударыла ўнізу,
Карцінку,
Пляцёнку,

Кардонку...

- Вярніце сабачку пярсьцёнку!

- Прабачце, мамаша, на станцыі,
Што ёсьця па сьпісу квітанцыі,
Ад вас атрымалі багаж:
Канапу,
Валізу,
Цяжкі сакваяж,
Карціну,
Пляцёнку,
Кардонку
Й сабачку падобна пярсьцёнку.
Аднак жа
Як ехаў найпрост
Сабака
Змог здацца у рост!

Пэр. Морыц

калі хаджу я без ачок
я наступаю дзе жучок
і укусіць магу скарбніцу
прыняўшы проста за лусьціцу
затое зьмеўшы акулё
ніяк ня сеў на кацянё
ня трапіў саду праз вакно
ня зблытаў пошту і кіно
але тады як бачыць сны
мне паглядалкі не трапны
а ноч патрэбна крэпка ціш
падушка ложак месяц звыш
патрэбна легчы і яшчэ
ніяк расплюшчываць вачэй

Пэр. Іры Астахавай

мае пажаданьне:

ва ўсіх намаганьнях

паказвайце выгляд,

што сэрцу спакой.

пры кожных затое

жыцьцевых пытаньнях

ня скажацца што адбылося з табой

бывайце прывецьлівы дабражадацельны

стрэсасхаванымі: ў чымсьці прасты

паболей чытайце тады адгадацельна

думеньні і словы ня будуць пусты

ня біця людзей
сваей зlobай ня кліньце
прыпомьніце памятку: мінаму мін
узрост свой па-пашпартску ўзьнікне пакіньце
адная душа знае добра спачын
і стане ў жыцьці вашым добра па-шчырасьці
і сум адварнецца адрознай рукой
а вартае тут пры усякіх урывасьцях
на выгляд паказваць што сэрцу спакой

Пэр. Хлебнікава

Конік/Скачук

крылялюя золатапісмомъ

найтонкіх жылъ

скачукъ траў пузу намяжыўъ

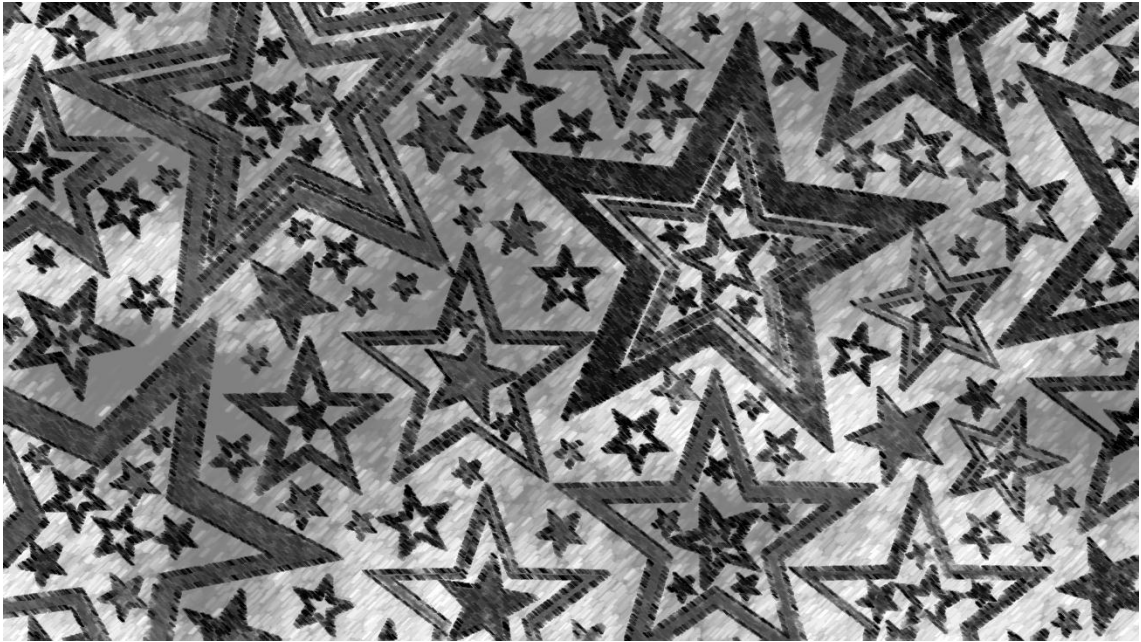
лябрэжных шмацяй траў і веръ

пінь пінь пінь

зазваніля Зінзіверъ

оў лебедзіва

ўо азары

Завіс

Зараз дарагі мінае час,
А я завіс на ёй
І ціхі шэпт душы маёй
Спрабуе вынайсьці адказ.

Навошта мне яна
Залезла ў галаву?
Бо й выпадку няма
Мпе мне справы адмахнуць...

Ці можа гэта
Толькі зіма
Нас лезе
Аб'яднаць,
Хаця б праз вочы
Ды інтэрнэт,
Празь непатрэбнасьць?

Патрэбна жыць далей,
Але штоноч яе
Я бачу ў крэпкім сьне
Крыху падобнай на мяне.

Ва ўсім яна свая,
Як быць належна ёй,
Прыгожая уся,
Задаволена сабой.

Ці можа гэта толькі зіма...

Калі побач ейны твар
Мне дорыць ветлы скарб
Я ўжо не гаспадар
Над моцай сваіх мар.

Я буду вандраваць
Па цемрадзі дарог,
Прыемна выдумляць
Што дзесь яна тут ё.

Новы дзень

Пасьля бяссоннай ночы
Сустрэну ранак я.
Ня трэба плюшчыць вочы —
Вакол вясны пара.

Я сонца ўбачу кветку,
Як толькі зноўку зацвіце.
Грамадзянін сусьвету
Прыйшоў тут да цябе.

І гэта новы дзень!
Што можа быць найпрыгажэй?
Чутно птушыны сьпеў,
Ён падбадзёрмае да дзей.

І гэта новы дзень!
Што можа быць найпрыгажэй?
Чутно птушыны сьпеў,
Які бадзёрыць зноў да дзей.

Вось новая падзея:
Я стаў дзіцёнкам у душы.
Няхай жыве надзея
Сваю каб справу варушыць.

Хай ганарацца мною
Мае ўсе побач сваякі,
Бо я з самім сабою
Умацаваў шляхі.

І гэта новы дзень!

І гэта новы дзень!

Хай ноч мая пачнецца поздна
І прападзе палова дня,
За то мой сьветапогляд сёньня
Кранула чысьціня.

Узяў пачатак новы дзень,
З усімі не аднолькавы,
А многія, амаль усе,
Цудоўнае прахлопалі.

Ведаеш...

Заляціць туды цудоўны птах
Там дзе я спаткаюся з табой.
Я знайду ў тваіх, а ты ў маіх вачах
Калыханьне крыл яго.

Можа збудзецца яднаньне мар,
Гукаў кожных нашых слоў.
Зразумею раптам што ты super star
На асфальце сыцежак гарадоў.

Ведаеш,
патрэбна мне ты
больш чым хто,
я безь цябе ніхто,
без усяго твайго.

Ведаеш...

Напачатку як цябе сустрэў
Штосьці разгарэлася ў душы.
Захацеў я быць вышэй за дрэў,
За дамы, за аблачын.

Свае вочы паказала мне
Нечакана так каб зачапіць?
Тварык нахіліла ўбок так ветліва –
Цяжка здагадаўся што рабіць!

Я чакаю цябе,
я кахаю цябе,
я згубіў цьвярозыя мазгі.

Я увесь у сьне,
я нічога ня ем,

я здаўна ня быў, ня быў такім.

Я чакаю цябе...

Я увесь у сьне...

Не заўважыў нават як ужо ў ярме

Сябра, кіне – падтрымай!

Вугаль сэрцайка каб дагарэў

Полымя ты паддзімай.

Я чакаю цябе...

Я увесь у сьне...

Пад твой настрой...

Пад твой настрой,
Хіба ты марыш,
Амаль насёння неба строй
Заткалі хмары.

Даждлівы вечаровы пах
Прыходзіцца табе,
Мы нават дойдзем не пад дах
Няхай цячэ па галаве.

Малыя побач дзеці
Каля зьліўной трубы
З пакінутага сьмецця
Запускаюць караблі.

Што будзе новым заўтра?

Адбітак неба ў вадзе?

Напэўна тая ляжа карта,

Якая існуе цяпер.

Што будзе новым заўтра?

Адбітак неба ў вадзе?

Напэўна тая ляжа карта,

Якой не існуе цяпер.

Калыханка для Ільлі

Засынай Ільля,

Уяві каня,

Што памчыць цябе праз жыцьцё.

Зоркі сьвецяць здаля,

Іх табе ўсталяваў

Месяц – зьдзейсьніў сваё адкрыцьцё.

Хмаркі доўгія сьпяць,
Сны прыгожыя сьняць,
Лес таксама пайшоў у спакой.
Дык ня трэба крачаць,
Трэба адпачываць,
Тата й мама тут будуць з табой.

Мілае дзіцятка
У калысачцы змоўкшы
Будзе як зярнятка
У сланечніку жоўтым.

Вырастай магутным
Вольным арлянём
І лунай над квітнеючай рутай,
Абміні палон.

Ніхто вас ня ўкусіць

Жыхары ужываюць
Родную мову
Любоў праяўляюць
Да Беларусі,

Дык будзьце Вы зь імі,
Ня трэба баяцца,
За простыя словы
Ніводны ня ўкусіць.

Як добра адчыніць
Стары слоўнік,
Увагу завастрыць
На скарбах моўных,

Ці пачытаць
Пісьменьнікаў розных,
У сшытак запісаць
Занадта што сур'ёзна.

Яны ёсьць, іх ня трэба шукаць,
Хто размаўляе па-беларуску,
Проста ты павінен пачаць,
Хай будзеш гаварыць нейкія глупствы.

Не спыняйся ды слухай мову,
Палюбі куточкам сэрца,
Потым сам зробіш сабе выснову:
Маім сябрам стаў тутэйшы вецер.

Жыхары ужываюць...

Дык будзьце Вы зь імі... (2 разы)

Гэта файна пачуць
Родныя слоўцы,
Сярод чужакоў,
На жывой гаворцы.

Адказаш, усе будуць
Больш паважаць,
Не забудуць,
Ня стануць зьневажаць.

Рэп “Ідзі далей...”

Лета раптам зьнікла
І так нязвыкла
Дрэвы зноў даюць табе прыклад,
Як кідаюць лісьце –

Трэба не баяцца зьменаў,
Шукаць выйсьце,
Як бы там не было,
Рухацца наперад.
Ня трэба ўсё ж ткі заліваць праблемы півам,
Мажліва й безь яго
Асабліва шчыра
Пагутарыць зь сябрамі,
Знайсьці іншы погляд
Ды пагуляць,
Хоць на двары кастрычнік, холад
Хопіць заганняцца,
Што дзяўчына тваёй мары,
Не шукае цябе, ты ёй не цікавы,
Прыйдзе час яна сустрэне цябе ўсьмешкай,
У кавярні вып'еш кавы зь ёй,
Пойдзеш адной сьцежкай
Гэта жыцьцё – ўсе зьмяняюць свае погляды

Зь цягам часу і ты ужо не малады
Пакажы хто ёсьць такі сапраўдны рыцар
Будзь сьмялейшым ну, перастань журыцца.

Агні удачы мой шлях асьвятляюць
Посьпех адшукаць дапамагаюць
Чую мне гаворыць кожны іх прамень:
Ідзі далей, Ідзі далей...

Агні удачы мой шлях асьвятляюць
Посьпех адшукаць дапамагаюць
Чую мне гаворыць кожны іх прамень:
Ідзі далей, Ідзі далей...

Восень? Губляеш добры настрой?
Сон шукаеш? Шукаеш спакой?
Ёсьць праца? Ня трэба здавацца!
Ці вучоба? Не прапусьці нічога!

Змагайся, ідзі, па гэтым жыцці
І атрымай тыя абшары, аб якіх ты марыш
Усё на добрае творацца, як не круці
Гартай старонкі часу з усмешкай на твары.
Хай навальніца бушуе і йдзе вялікі дождж,
Ты сам прыкінь (ха..) чаго ж, трэба падаць
духам
Ды апускацца на дно?
Тым больш сёрбаць (е..) нейкае таннае віно?
Як авіяносец плові праз хвалі акіяну
Ў невядомыя далі
Сьцеражыся падману
Рухайся да перамогі мой любы хлопча
Дамагайся сам таго што вельмі хочаш

Агні удачы мой шлях асьвятляюць
Посьпех адшукаць дапамагаюць
Чую мне гаворыць кожны іх прамень:
Ідзі далей, Ідзі далей...

Агні удачы мой шлях асьвятляюць
Посьпех адшукаць дапамагаюць
Чую мне гаворыць кожны іх прамень:
Ідзі далей, Ідзі далей...

Навошта я зрабіў гэты хіп-хап?
Каб ты не стаяў на месцы, бо ты ж ня раб.
Пакінь ляноту у бабуліным куфары
Ведай чорная палоска доўжыцца да пары
Калі ты шчасьце пачнеш шукаць у простых
рэчах
Тады пазбавішся цяжару са сваіх плечаў
Тады моцнымі рукамі зоркі закранеш
Адведаеш цяпла як найкаштоўнейшую рэч
Хай сыцюдзёна. Хай вакол халады.
Будзеш саграваць людзей вясёлкай заўсягды

Дык давай сьпяшайся ўвышыню, да аблокаў
Тваёй праўдзе ня змоўкнуць, цябе не
запалохаць

Як клешню рак, сабяры ўсю моц у кулак
Хай пацерпіць паражэньне ваўкалак
Нешта змог? Зьмяняйся сам у лепшы бок
Не зьбівайся з ног калі ў нечага чуў папрок.

Агні удачы мой шлях асьвятляюць
Посьпех адшукаць дапамагаюць
Чую мне гаворыць кожны іх прамень:
Ідзі далей, Ідзі далей...

Агні удачы мой шлях асьвятляюць
Посьпех адшукаць дапамагаюць
Чую мне гаворыць кожны іх прамень:
Ідзі далей, Ідзі далей...

Рэп “Новы Дзень”

Ізноў за вакном новы дзень
І дзе-нідзе
Ходзіць з боку ў бок
Шмат людзей:
Группамі, парамі, ці то паасобку
Ходзячы
Ня лічаць сваіх пройдзеных крокаў
Ня ведаюць дзе ім трэба змоўкнуць
А дзе супрацівам паставіць
Даўгачаканую кропку...
Я ўжо нешта стаміўся
Бачыць гэта
Палю цыгарэты
Вачамі

Маладога паэты

Чытаю апошнія навіны з нэту

Там Прызідэнт, у істэрыі крычыць,

Як жыць трэба,

Гляджу на неба

І ў думках маюся каб зьведаць

А е колькі яшчэ прыйдзеца цярпець

Хамства улады ў бок народу?

Які ўжо прывык прадаваць сябе за ўзнагароду

Які як і я ня ведае роду гісторыі

І выжывае ў сэрцы Эўропы з праблемаў горамі

Хто нам дапаможа, хто пакажа праведны
шлях

Дзе нам ня прыйдзеца чужынцам башляць

За добрае жыццё, дзе будуць усе зарабляць

А не кідацца у алкагольнае забыццё ці яшчэ
штосьці

Ці мы ўсё ж на сваёй зямлі госьці?

Здаецца век пачаўся такі
Што мы ўдвая ні маем веры
Маем многа намераў на жыцьцё
Але ў душы мы ўсёроўна зьверы
Ня хочам дазнацца таго – што зьмены
адчынены перад намі
Проста трэба быць беларусамі, а не на палову
маскалямі
Знову навакольле прыглынае нас
І мы удзячныя яму
За нашае шчасьлівае будучае
За тое што не пасадзяць у турму
За тое што грошы будуць у дастатковай
колькасьці ў кішэні
І так усё жыцьцё
Мы “пад кулямі”
Бяз крылаў, у мішэні

Нашто нам чуць як святло унутры згасае
сярод нас

Тое што паелі і выпілі – змываем ву унітас

І больш нічога

Падаем уніз

Бяз віз ня едзем

Чакаем урачысты прыз.

Фрыстайл 1

дай пачужніць, Всяя вясіць,

тутэйшае жыццё беларускі тэатр

тутэйшы тэатр ня пьне жыцьцё,

а яшчэ паляць тэатр,

утвараюць тэатральнае жыцьцё...

і з-за ўебанау становіцца даволі бачна

хто граў, а хто танчыў а хто надрачваў

і скажы дзякуй што менш молісься,
а тое тэатр можа паявіцца у малітве
і што казаць тады - чужана
націск на складах падкрэсьліцца старана

гаварыць хто тычерз
неяк ня хочацца так
дык гэць адсюль
мудак

сказаць дык падбірай гук голасу,
пісаць, дык не гуляцца у выкрэсьльваньне,
і тля, з-за твайго jaieczna ha ponasu
mnie у сэнсе шукаць крэсіва...

Фрыстайл 2

Чаму вам не по
Што нам дрэнь
Тыя танчаць на касьцях
Мы дадаем паслухаць іх вам шоў
Успрымаеце як шутоў нас
Такая мова
Што мы ямо каб не ляцець
Сьмяюцца ўсе каб паглядзець
І тыя жарты
Што бліскочуць лакам
Нам браць класьць
Адказ адказваць
Мо мы ў старасьці змалку
Гатуем на з'ядаць са смакам
Мы малыя па якіх гульні ў лялькі
Тыя забіраюць лялькі

Тыя правілы гульняў
Іх стыль бясконцы фрыстайл у сьвеце
Ваша Прывасхадзіцельства
Ваш фрыстайл

Мы мышы пад венікам
Ці мурашы у ельніку
Піск нямога гучыць у мінулым
Зараз як зараза не па тэме
Ваша кропка дайце козку паставіць – ня
вельмі

Хтось хто та
Хтось чужынец

Чужынец заўсёды для кагосьці хтосьці
Вось наша хтосьці і пёрдне гукам
Вось прашу не пераконваць
Трышчаць каб не спаць
І гэта нешта
Калі у нашым стане цьвярозым

Хтосьці можа тронуць цьвік які быў зьнік
Нешта калі канешне штосьці заўважыў хтосьці
Варта калі нешты хтосьцяў кагосьцям
А калі кагосьці забірае думкі ад хтосьці
Бо думак не хапае чужынцам ад кагосьці
У чужаніц забіраюць думкі хваробы
Хваробы агулам кіруюць усім

Штосьці справа
Хтосьці мы
Кагосьці вы
Чужынцы – ворагі
Хваробы забіваюць іх усіх ды
Хтосьці мо адказьнікі хваробам

Кветкі цьвяты
Краскі цьвяты

Вось папішчалі
Іць це кветкі на шкоду
Шкода як папера каляровая
Цьвяты дзе шыпы
Шыпы ня вострыя

Што ж не адразу ябашыў?
Не ў сваіх а ў Злучштатах убачыў?
In to czuzhana in to zuj
Старана не крыўдуй
Чысты сшытак
Скуль як пісаць?

У вас зёньнік строгі адзін ці пяць
Наша наша ваша запраўка
Соль. Цукар. Падліва.
Есьці жахліва
Пеці пяюць

Дзеці перапяваюць
Што Пеці не пяюць
Пеці реч
Рэпіт матулям
Реч напотым пасцулям.

Слухай а пажуры трэ, як яны
Добра што паўсюлю талковы сэмплёр
Пячалі набож
Адчаі на што ж
Выключы назло
Зуй не сэмплюй
Сьляды на стыды набурды
Нікагды.

ЗЬМЕСТ

Ўконьне	7
“Сасцанка”	7
“Приснілось”	8
Люду	9
Жыві далей...	10
Калі ў распачы	11
Толькі ты не заганяйся...	13
Назіраньні	14
Больш паэт не абаронца...	16
Паэтам	17

Бацькі 18

Спыч у Турэччыне 20

Краіна-суседка, чаму? 22

Нешта “ваеннае”... 23

Паважайце справай беларускую

культуру! 26

Годнасьць 28

Для упэўненасьці... 29

Палітыка 30

Штоднёвасьць 31

Напрасілася... Рэзка...	32
Стрыечнаму брату	33
Шчыра пра мову	33
Непаразуменьне	35
Разважаньне пра Бога	36
І ў працяг...	37
Рулетка	38
Апраўданьне...	39
Верш пра маму...	41
Сьвяча	42

Ёдкрантэ	43
Скарб	43
Футбольная “песьня” ...	44
Футбольны “верш” ...	45
Пісантам...	46
Ў сэрцы ўздымалася сьвежая краска	48
У Аляксандраўскім скверы...	49
Пад Магілёвам...	51
Сонейка	52
Мара пастуха...	53

Залесьсе	54
Ноч ва Ёручы	56
За здаровы лад жыцьця...	57
Джын-ліхтарык	59
Глянё на неба...	60
Дзеці са змеямі...	62
На Высь...	63
Месяц, на дзіва...	64
Цалунак	66
Вечны невуч	66

Родным...	67
Литара «ё»	68
Па гарбаце...	69
Любоўнае...	69
Спачывай...	70
Нейкая “гігіена”	71
Шыпшына	72
Жаданьне	73
Я бачыў цябе зьблізу...	74
Сустрэча зь сябрам...	75

Гнеў гародніка...	77
Па вёскі...	78
Млын	80
Прырода	80
Вясны канчатак – летні напамін...	81
Залішняя цікаўнасьць	82
Мэтэарыт	84
Шашлык зь сябрамі...	85
Па-над лесам	86
Суботнік	87

Мэлёдыя	88
Бязсоньніца	89
Абярэг...	90
Палявое	91
Зварот...	92
Дзядулі...	93
Дзеда, Бабка...	94
Сябруковасьць	95
Зробім прыньцерам кяфір	96
Загадкавы пянёк	97

Доўга	97
Пра грошы...	98
ЗД	99
Матуля й малыш	99
Пра жыцьцё	100
БАДы	100
“Заяч’я” ежа	101
Пра комп...	102
Дума думца	103
Народцу	104

Зеленя	104
Па радыётымацыцы	105
Прапаганда	106
Бацькам...	109
Сябру, Дзіме...	110
Максіму К.	112
Палярная Пагоня	115
Ружачка	116
Сутоньне	117
Плача тэлевізар...	118

Пра цяпер	120
Любоў да дызайну...	121
Іншая “віртуальнасьць”	122
Думка	123
Калі нерашучы...	123
Пра павука	124
Сабе, і такому ж па справе...	126
Пра Алімпіяду	127
Цьмат у мове...	128
“Котка”	129

Авялог, Стох і Гэна	131
Цукэрка	132
Сьнежныя занесіны...	133
Калямбур 1	134
Калямбур 2	135
Калямбур 3	135
Момант	135
Пра зіму	137
Навагодняе	138
Сябар і бульба...	139

Ніне...	139
Магічнае	140
Наша...	141
Штуршок	142
Пра сябе	142
Патрыятычны “акт”	144
Пра пачуцьці	145
Жыцьцё жыво па сабе...	146
Матылёк	147
Памкненьне	148

Павуцінка	149
Пра любоў...	150
Імправізацыя	150
У кавярні “Порта”	151
Як бы ён мовя...	153
Лянота	153
Свой ці вораг...	155
Любі жыцьцё, шануй жыцьцё...	156
Каласок і валашочак	157
Радзіма	158

Пярун	159
Песьня валошка	160
Вечар на лецішчы...	161
Лялька, чакаляд і малыш...	161
Бульбалы... Галоска повара...	162
Касьмічны Вецер...	163
Вечар у Вільні...	164
За дзякуй...	165
Сказы...	166
Вучысь!	167

Казка каханья...	168
Мо гук Маякоўскага...	169
Гульня лацінкай...	170
Не куры...	170
Паэтычныя цёркі...	173
Як заўжды пра сябе...	173
Голова «Говорит...»	175
Чэк...	175
Наконт аватараў...	176
...Кому хватает...	176

Крэса... Мечак...	177
Словы	178
Паверыя	179
Пэ' дзіцячае...	180
Выкарышваць	183
Вам...	183
Пра ровар	184
Коўры	186
Яблыня й бяроза	186
“Экспэрт”	187

Нафта	188
Гнеў гародніка “завершыўся”...	189
Дзяўчына нібы дзіч...	189
Цьвяток	191
Тэхналёгіі	191
У бары	193
Роджы...	193
Кропка настрою .	194
Пра цьвікі	194
Калісьці выкладчыкам... На парах...	195

Ежа наша...	198
Малевіч і Ікона	198
Паказоньчык	199
“Ь”	200
У Адпачынку...	201
1 верасня	202
Зягюґя	203
Тудэмя-сюдэмя...	203
Нине...	205
Сьцёб першы	206

Сьцёб другі	207
Сьцёб трэці	207
Сьнег...	208
Хаос...	208
У маладосьці дзіваком...	209
Прышпільныя плямкі...	210
На памяць...	211
Настаўленьне...	212
Неба над краем...	212
Брыд... Параноя... Прыдумовасьць...	213

Хістаньні ў людзях	214
Усо	215
Ў разьвіцьцё б...	215
На вайсковую тэматыку...	216
Кніга...	218
Крыж...	218
Гець!	219
Любімай...	220
Крант	222
Выходныя...	223

Гразь...	224
Ворагу...	225
Пра сям'ю	226
У мастацтве	227
Пра сябе і паэзію	228
Слабасьць	229
Спроба паэмы...	230
Чай	235
Каты...	235
Ясень пень...	237

Беларуснефть	237
Пузырок	238
Паспарт	238
Песьнястворца...	239
Трусы	239
“Чуджэ’ц”	240
Гукі з тэатру...	240
Валюта...	241
Траньсіверу	241
Эт..	242

Бойка	242
Правілы...	243
Пра коньніка...	244
Чуваць...	244
Сьлінка...	245
Падцёрлі сраку...	246
Мачаны...	246
Стрэльба...	246
Зварот	247
Дзяды	247

г. Крыў	248
Сьняданак	248
Яечня	249
Адзініца	249
Ёй	250
Пра Паднябесную...	251
Ласасінае гняздо...	251
Антылёпа...	252
Пэр. Высоцкага	254
Пэр. Есеніна	256

Пэр. ULIS	259
Пэр. Набокава	262
Пэр. Байрана	264
Пэр. Талкуновой	267
(Заляжалы пэраклад)	267
Пэр. Пугачовой	268
Пэр. Брэгвадзэ	269
Пэр. "Кувалда"	271
Пэр. Гумілёва	272
Пэр. Пушкіна	273

(Другі заляжалы пэраклад)	275
---------------------------	-----

Пэр. Іры Сакавец	276
------------------	-----

Пэр. Крылова	277
--------------	-----

Пэр. Блока	279
------------	-----

Пэр. Хармса	280
-------------	-----

Другі пэракляд Хармса	281
-----------------------	-----

Пэр. Іванушак Інт.	282
--------------------	-----

Пэр. Маршака	283
--------------	-----

Пэр. Моруц	288
------------	-----

Пэр. Іры Астахавай	289
--------------------	-----

Пэр. Хлебнікава	291
Завіс	293
Новы дзень	295
Ведаеш...	298
Пад твой настрой...	301
Калыханка для Ільлі	302
Ніхто вас ня ўкусіць	304
Рэп “Ідзі далей...”	306
Рэп “Новы Дзень”	312
Фрыстайл 1	315
Фрыстайл 2	317

СЯБРУКІ ПА НАМАГАНЬНЁХ

АЛЕСЬ ВЯРЦЕЙКА

Паэт

А паэту болей ня трэба,
А паэту трэба ня шмат, -
Толькі ўзьняцца б высока у неба,
Хай крычаць наўздагон: “Вар’ят!”

А паэту ляцець, нібы вецер,
І высока лунаць, як арол,
Каб з вышынь недасяжных прывеціць
Залаты ад палеткаў дол.

Назіраць, як за хворым, за сьветам,
Які з глузду з'ехаў даўно,
Які лічыць, што шчасьце – гэта
Толькі есьці і піць віно.

А паэту болей не трэба,
А паэту трэба ня шмат, -
Толькі ўзьняцца б высока у неба,
Няхай бачаць, што ён – вар'ят!

Трыялет

Не цурайся мовы роднай,
Без яе ты проста раб.
Маеш мову – маеш скарб,
Нецурайся мовы роднай!
Колькі гукаў, колькі фарбаў,
Срэбра творчасьці народнай!

Не цурайся ж мовы роднай:

Маеш мову – маеш скарб!

***

Напрадвесні ўздымалася сонца,

Разьліваліся промьні сьвятла.

Сьвет імкнуўся у кожным аконьцы

Хаця б крышку пакінуць цяпла.

Адазвалася жвава прырода,

Абуджаўся ад сну чалавек,

Пасьля лютаўскай сьцюжы ахвотна

Так вядзецца на сьвеце спрадвек

Мелешко Васильи́й 6"В"